VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 96 — Vol. XLVIII SUDBURY, ONTARIO Lauantaina, elok. 15 p. 1964 Saturday, Aug. 15, 1964

VIIME TIEDOT

Salisbury. — Entisen Rhodesian ja Njassamaan liittovaltion pääministeri sir Roy Welensky on ilmoittanut palaavansa poliittiseen toimintaan uuden etelärhodesialaisen puolueen johtajana.

Bonn. — Bergen Belsin keskitysleirin alueelta on löydetty useiden satojen natsien kaasukammioissa kuolleen uhrien ruumiit. Näiden ruumiiden löytäminen kohottaa vähintään 65,000:een tietysti tällä leirillä kuolleiden ja haudattujen uhrien luvun. Yleisesti uskotaan että tällä leirillä kuoli viime maailmansodan aikana yli 1,000,000 ihmistä.

Lusaka, Pohjois-Rhodesia. — Alice Lenshina on kehoittanut virkavaltaa kapinoivia Lumpa-lahkolaisia seuraajiaan palaamaan rauhallisesti kotiseuduilleen ja lopettamaan uskonnollisen kapinansa, minkä yhteydessä ilmoitetaan 500 ihmisen kuolleen sitten heinäkuun 24 päivän.

Tokio. — Kiinan kansantasavallan ja Kuuban edustajat ovat allekirjoittaneet täällä protokollan taloudellisesta yhteistoiminnasta. Pekingistä saapuneessa tiedotuksessa sanottiin, että protokolla allekirjoitettiin v. 1960 marraskuun 10 päivänä kahden maan välillä allekirjoitetun sopimuksen puitteissa.

INCOn työläiset lakossa Thompsonissa, Man.

THOMPSON, Man. — Tämän International Nickel-yhtiön omistaman kylän työläiset ryhtyivät tällä viikolla lakkoon vaatien yhtiöltä heille suotuisampaa työehtosopimusta.

Lakkoon ryhtyi noin 1,700 tuntipalkkatyöläistä, jotka työskentelevät tämän pääasiallisesti yhdysvaltalaisen pääoman omistaman kaivosyhtiön maanpäällisissä ja maanalaisissa töissä. Työläiset ovat vaatineet lyhempiaikaista sopimusta kuin yhtiön taholta on tarjottu, minkä lisäksi yhtiö on tarjonnut pitempiaikaisen sopimuksen aikana alhaisempaa palkankorotusta kuin työläiset ovat vaatineet heille koituvaksi lyhempiaikaisen sopimuksen voimassaoloaikana.

United Steelworkers of America-union jäsenet täällä ovat äänestäneet 964 äänellä 189 vastaan yhtiön ja union edustajien hyväksymän tarjouksen hylkäämiseksi.

Union suhdanneasianjohtaja Brian Koshul ilmoitti eilen, että union jäsenet ovat ryhtyneet laajakantoiseen lakkovahdintaan International Nickel-yhtiön täällä olevilla noin $185 000,000 kaivos- ja nikkelinjalostuslaitoksien edustoilla. Koshul ilmoitti, että työläiset olivat kieltäytyneet töistä jo viime tiistaina ja että yhtiön laitokset olivat tällä hetkellä täydellisesti seisauksissa.

Tämä oli välitön tulos siitä, että yhtiön ja union edustajien laatima ehdotus sopimukseksi ei ollut missään mielessä itse työläisiä tyydyttävä.

Steelworkers-union taholta oli vaadittu 11 sentin tuntipalkankorotusta kahden vuoden kuluessa ja yhtiön taholta oli ehdotettu 8 sentin korotusta kolmen vuoden kuluessa.

Steelworkers-unio voitti näiden työläisten edustamisoikeuden v. 1962 käytyään paljon varoja maksaneen reittauskampanjan edustamisoikeuden riistämiseksi Mine Mill-uniolta.

Kuitenkin International Nickel-yhtiön työläiset Thompsonissa olivat oikeutettuja nauttimaan aina viime maaliskuun 1 päivään asti niistä eduista, joista oli aikaisemmin sovittu yhtiön ja Mine Mill-union välillä allekirjoitetussa sopimuksessa. Thompsonin työläisten peruspalkka on tällä hetkellä $2.03½ tunnissa.

Myös sudburylaisia International Nickel-yhtiön työläisiä edustavan Steelworkers union Sudburyn paikallisosasto 6500n presidentti Donald McNabb on todennut, että Thompsonissa työskentelevien kaivostyöläisten elinkustannukset ovat 22 prosenttia suuremmat kuin Sudburyssa saman yhtiöin palveluksessa olevien vaikka Thompsonissa olevat työläiset saavat vähemmän palkkaa kuin Sudburyssa saman yhtiön palveluksessa olevat.

Saman yhtiön Sudburyssa ja alueella työssä olevat työläiset työskentelevät edelleenkin Mine Mill-union allekirjoittaman työehtosopimuksen alaisuudessa vielä heinäkuuhun vuonna 1966 asti — siis heitä edustava unio ei ole vielä allekirjoittanut uutta sopimusta heidän edestään työnantajan kanssa.

Samassa yhteydessä voitanee mainita, että vaikka Thompsonissa olevien työläisten työehtosopimus päättyi viime maaliskuun 1 päivänä, mutta työnantaja oli valmis tarjoamaan vähemmän kuin työläiset ovat vaatineet ja senkin taannehtivasti vain viime kesäkuuhun.

Taistelu jatkuu Asturiassa

Lontoo. — Viime viikon lopulla on Asturian luoteisosissa jälleen puhjennut lakkoja, tiedottaa Times-lehden Madridin-kirjeenvaihtaja. Muutama sata kaivosmiestä on julistanut myötätuntolakon tukeakseen sosiaaliturvan parantamista vaativia työläisiä.

Kirjeenvaihtaja toteaa, että vain kaksi kuukautta on kulunut siitä kun maakunnassa oli edellinen lakkoaalto.

Lakko Kuuban puolesta

Montevideo. — Uruguayn yhtynyt ammattiliittokeskus on julistanut 24-tuntisen yleislakon solidaarisuuden osoitukseksi Kuubaa kohtaan ja OAS:n (Amerikan valtioiden yhteisjärjestön) Kuuban vastaisten päätösten johdosta. Liikenne ja tärkeimmät tuotantolaitokset ovat pysähtyneet, valtion virastot ja oppilaitokset suljettu.

Pidetyissä mielenosoituksissa ja joukkokokouksissa on vaadittu, ettei hallitus alistu OAS:n päätöksiin, joiden mukaan jäsenmaiden pitäisi katkaista diplomaattiset ja kauppasuhteet Kuuban kanssa.

Canadalaisia asejoukkoja 10 maassa ulkomailla

Ottawa. — Tällä viikolla ilmoitettiin, että canadalaisia asejoukkoja on vielä tällä hetkellä palveluksessa 10 maassa ulkopuolella Canadan. Tämä todettiin vielä sitä huolimatta, että Yhdistyneiden Kansakuntien toimesta on lopetettu asejoukkojen ylläpitäminen Kongossa ja, että sen johdosta myös canadalaiset YKn palveluksessa siellä olleet asevoimat on kotiutettu sieltä.

Vanhin näistä ulkomailla olevista canadalaisista asejoukoista on Kashmirissa ja Pakistanissa, mihin ne kuljetettiin jo vuonna 1949 tammikuussa. Näitä Kashmirin ja Pakistanin välistä rauhaa valvomassa olevia canadalaisia on kuitenkin vain kahdeksan armeijan upseeria ja heidän kuljettamiseksi paikasta toiseen kahdeksan Canadan ilmavoimien jäsentä.

Miltei yhtä kauan ulkomailla palvellut on se 18 canadalaista upseeria käsittävä joukko, jonka alunperin muodostaneet jäsenet kuljetettiin Palestiinaan heinäkuussa v. 1949. Näiden upseerien tehtävänä on rauhan valvominen Israelin ja arabimaiden välillä. Näihin arabimaihin lukeutuva Yhdistynyt Arabitasavalta, Israel, Jordania, Syyria ja Libanon.

YKn palveluksessa Koreassa on edelleenkin kaksi canadalaista, jotka komennettiin sinne v. 1953 heinäkuussa, jolloin allekirjoitettiin Korean sodan lopettamiseksi [illegible] sopimus. Canadalaisilta [illegible] la järjestettiin tätä sodankäyntiä varten sotalaivoja, armeijaprikaati ja ilmatransporttieskaaderi.

Canada lähetti YKn palvelukseen Kyprokseen kuitenkin suurimman luvun asevakeä, 1,122 miestä jotka ovat vielä tällä hetkellä siellä.

Canadalaisia sotilaita ja ilmavoimien jäseniä on edelleenkin noin 950 YKn palveluksessa Yhdistyneessä Arabitasavallassa, mihin heitä kuljetettiin v. 1956 syksyllä Britannian, Ranskan ja Israelin ryhtyessä hyökkäykseen Egyptiä vastaan.

YKn palveluksessa oleva joukko ja kuljetettiin viime syksynä Jemeniin siinä mielessä, että he valvoisivat egyptiläisten ja saudiarabialaisten joukkojen kotiuttamista eräältä alueelta. Näissä joukoissa ilmoitetaan olevan 23 canadalaista.

Näiden lisäksi Canadalla on noin 80 sotilashenkilöä Etelä-Vietnamissa, Laosissa ja Kambodshassa, mihin heitä kuljetettiin jo heinäkuussa v. 1954.

Intian presidentti syyskuussa NL:oon

Moskova. — Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistö on lähettänyt Intian presidentille S. Radhakrishnanille kutsun saapua vierailulle Neuvostoliittoon.

Intian presidentti ilmoitti mielihyvin ottavansa kutsun vastaan ja lupaa saapua Moskovaan syyskuun alkupuolella.

Kaksi yhdysvaltalaista professoria Goldwater-vastaisessa kampanjassa

Toronto. — Kaksi Waterloon yliopiston tiedekuntien professoria on ryhtynyt kampanjaan varojen keräämiseksi siinä mielessä, että voitaisiin käydä kampanjaa arizonalaisen äärioikeistolaisen senaattori Barry Goldwaterin uudeksi Yhdysvaltain presidentiksi valitsemisen ehkäisemiseksi.

Psykologian apulaisprofessorit tri Herbert M. Lecourt ja tri Richard A. Steffy ovat viime aikoina lähettäneet ystävilleen ja sanomalehdille Yhdysvalloissa ja Canadassa kirjeitä, joissa kehoitetaan antamaan apua Goldwaterin valituksi tulemisen estämiseksi.

"Teimme tämän omasta aloitteestamme", sanoi prof. Steffy. "Tähän mennessä on lähetetty noin 50 kirjettä, mutta meillä ei vielä ole mitään tietoa siitä mikä on ollut reaktio niiden johdosta. Haluamme saada ihmiset tietoisiksi siitä mitkä vaarat olisi olemassa sen johdosta, että Goldwater on asetettu ehdokkaaksi. Mahdollisesti pyörämme vain lyövät tyhjää, mutta kuitenkin olemme tekemässä jotain rakentavaa."

Professorien allekirjoittamassa kirjeessä kehoitetaan lähettämään rahalahjoituksia joko Effective Congress-nimisen järjestön kansalliselle toimeenpanevalle komitealle tai Council for a Livable World-järjestölle, joiden molempien päämajat sijaitsevat Yhdysvalloissa.

Kirjeessä sanotaan mm: "Oikeistosiiven ehdokkaat taistelevat tulevissa vaaleissa itsensä ja Goldwaterin valituksi tulemiseksi. On hyvin tiettyä, että oikeistolaiset piirit kannattavat suuressa määrässä John Birch Societyn jäseniä heidän poliittisissa kampanjoissaan. Mitä pidättyväisemmät ihmiset eivät ilmeisestikään käsitä on se, että on olemassa järjestöjä, jotka ovat omistautuneet vapaamielisten kansanedustajien ja senaattorien auttamiselle."

Tri Steffy sanoi, että vaikka he olivat vahingossa käyttäneet Waterloon yliopiston kirjelomakkeita joidenkin kirjeittensä kirjoittamisessa, niin heidän tarkoituksenaan ei suinkaan ollut se, että täten olisi sekoitettava itse yliopisto asiaan.

Kirje päättyy lausunnolla: "Kahdelta Yhdysvaltain kansalaiselta, jotka on tällä hetkellä ulkomailla ja valittavat sen johdosta, että he eivät ole tilaisuudessa äänestänään."

Puola ja Bulgaria jättäneet uudet vehnätilaukset

Ottawa. — Kauppaministeri Mitchell Sharp ilmoitti alahuoneelle tällä viikolla, että Canadan vehnälautakunta oli myynyt 7,400,000 bushelia vehnää Puolaan ja noin 1,800,000 bushelia Bulgariaan.

Molemmat tilaukset on annettu viime vuonna allekirjoitetun kolmivuotisen sopimuksen puitteissa.

Puolan tilaus on kolmas viime vuoden marraskuussa allekirjoitetun sopimuksen puitteissa, minkä mukaisesti Puola lupasi ostaa Canadasta vähintään 44,000,000 bushelia vehnää. Puola lupasi silloin ostaa vähintään 14,700,000 bushelia ensimmäisen sopimusvuoden kuluessa.

Mr. Sharp sanoi, että viimeisin tilaus merkitsee sitä, että Puola on jo jättänyt tilauksen osalta siitäkin viljasta, minkä se on luvannut ostaa vasta toisena sopimusvuotena.

Bulgaria on luvannut ostaa kolmen vuoden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta kaikkiaan 3,700,000 bushelia.

YKn joukkojen komentaja:

KYPROKSEN RAUHALLISUUS EI SÄILY

Nikosia. — Yhdistyneiden Kansakuntien palveluksessa olevien rauhansäilytysjoukkojen komentaja kenraali K. S. Thimayya sanoi torstaina, että hänen mielestään silloin Kyprokseen vallannut rauhallisuus oli vain väliaikaista ja että pian voitaisiin todeta, jotta uusia levottomuuksia syntyy — toisin sanoen, hänen mielestään kysymyksessä oli vain "hengityshetki".

Thimayya esitti mielipiteensä ollessaan helikopterilla tarkastusmatkalla Kokkinan kylän läheisyydessä Luoteis-Kyproksessa.

Hän oli kuitenkin sitä mieltä, että juuri Kokkinan kylän lähettyvillä ei tule tapahtumaan näitä uusia hänen ennustamiaan aseellisia yhteenottoja, vaan muualla saarimaassa. "On olemassa sellaisia alueita kuin Kyrenia, Nikosia ja monta muuta", sanoi hän.

Thamayya arvosteli samalla sitä, että Yhdistyneiden Kansakuntien Turvallisuusneuvostossa oli hyväksytty päätöslauselma, missä vaadittiin asejoukkojen lisäämistä niillä alueilla, joilla on tapahtunut aseellisia yhteenottoja. Hän huomioi myös, että Kyproksen kreikkalaisten vapaustaistelua johtanut kenraali Grivas oli ollut jokseenkin hermostunut sen johdosta, että oli ilmoitettu YKn Turvallisuusneuvoston vaativan lisää asejoukkoja saarelle.

Suomalaisen metsämiehen kuolinsyytä tutkitaan

Dryden, Ont. — Ontarion maakuntapoliisin inspehtori James McBride saapui tänne tällä viikolla tutkiakseen lähemmin vanhemman puoleisen suomalaisen metsätyöläisen, Seeti Vainion kuolemansyitä.

Vainio kuoli viime helmikuussa.

Hänen ruumiinsa löydettiin erään ystävänsä kodin rappusien edestä lumihangesta. Silloin uskottiin, että hän oli ollut humalaisena ja kaatunut rappusissa, minkä jälkeen hän oli kuollut kylmyydestä. Mutta kruununsyyttäjä E. C. Burton Kenorasta ilmoitti myöhemmin, että hän oli saanut vastaanottaa tietoja, mitkä viittaavat siihen, että tapahtumaan liittyy väkivaltaisuus. Hänen saamansa tiedot viittaavat hänen mielestään siihen, että kysymyksessä oli ollut tappelu, minkä jälkeen Vainio oli heitetty lumihankeen. Dryden sijaitsee 85 mailia itään Kenorasta.

Kruununsyyttäjät sanoi, että sillä hetkellä ei toimitettu kuolemansyyntutkimusta, sillä uskottiin, että oli tapahtunut tapaturmainen kuolema.

U Thantin sähke Hrushtsheville

YK, New York. — YK:n pääsihteeri U Thant sanoo Neuvostoliiton pääministerille Nikita Hrushtsheville tiistaina lähettämässään sähkeessä toivovansa, että kaikki Kyproksen kiistan osapuolet noudattaisivat varauksitta YK:n turvallisuusneuvoston aselevosta saarella.

U Thant vastasi Hrushtshevin hänelle maanantaina lähettämään Kyproksen tapahtumia koskevaan sähkeeseen.

U Thant sanoo edelleen toivovansa, että kaikki kiistan osapuolet ryhtyisivät toimenpiteisiin rauhan palauttamiseksi alueelle.

U Thant lisäsi, että pääsihteerin ominaisuudessaan hän tulee jatkuvasti toimimaan rauhanomaisen ja YKn peruskirjan periaatteiden mukaisen ratkaisun aikaansaamiseksi.

Canadasta lisää aseita Kyprokseen

Ottawa. — Canadan puolustusministeri Paul Hellyer ilmoitti torstaina, että Canadan hallitus oli päättänyt lähettää lisää asejoukkoja ja aseita Yhdistyneiden Kansakuntien palvelukseen Kyproksessa.

Trentonista lähetettiin samana päivänä yksi upseeri, 14 armeijan rivijäsentä ja joitakin 106 millimetrin tykkiä, joita käytetään tankkitorjunnassa.

Täten Canadan Kyproksessa olevien asejoukkojen miesvahvuus kohoaa 1,136:een.

Vietcong ei hyökkää ellei vastassa ole yhdysvaltalaisia

Saigon. — Tänne saapuneissa tiedoissa kerrotaan, että Viet cong on levittänyt lentolehtisiä, joissa sanotaan, että sissit eivät tule tästä lähtien taistelemaan hallituksen joukkoja vastaan, ellei niiden mukana ole USA:n "neuvonantajia".

Tämän päätöksen uskotaan tehdyn siinä mielessä, että saataisiin lyödyksi kiila Vietnamin sotilaiden ja USA:n "neuvonantajien" väliin.

Mutta kukaan virkailija ei täällä uskonut, että sissijoukot tulisivat vähentämään heidän taistelutehoaan. Viet congin niin sanotun hyökkäyksen, joka tapahtui rannikkokaupunkia Phan Thietiä vastaan, sanotaan tukevan tätä ajatuskantaa. Hallituksen joukoista sanotaan 10 haavoittuneen ja yhdeksän olevan kateissa.

Amerikkalainen lentäjä, joka sai surmansa viime keskiviikkona tapahtuneessa yhteenotossa, oli 181 amerikkalainen "neuvonantaja" kaatumaan täällä käytyjen taisteluiden yhteydessä. Hän sai konekiväärin luodin suoraan rintaansa.

Amerikkalaisista tietolähteistä saatujen tiedonantojen perusteella muut maat käyttävät noin $100 miljoonaa Etelä-Vietnamin puolesta ja Yhdysvallat noin $600 miljoonaa vuosittain.

Rauhan säilyttäminen Kyproksessa vaarassa

Nikosia. — Yhdistyneiden Kansakuntienkin piireissä ollaan jokseenkin huolissaan siitä josko rauha voitaisiin säilyttää Kyproksessa. YKn puhemiehet ovat sitä mieltä, että jännittyneisyys kreikkalaisten ja turkkilaisten välillä tässä saarimaassa, joka saavutti poliittisen itsenäisyytensä Britanniasta joitakin vuosia sitten, on niin korkealla tasolla, ettei tarvitsisi kuin muutamien herjauksien huutamista Kyproksen kreikkalaisten ja turkkilaisten välillä uusien ja vakavampien väkivaltaisuuksien aikaansaamiseksi.

Turkkilaisella taholla on kuitenkin suostuttu saarimaan yllä suoritettujen tiedustelulentojen lopettamiseen kun sitä ehdotettiin Yhdistyneiden Kansakuntien taholta, mutta varoitettiin samalla, että ne voitaisiin aloittaa uudelleen.

Kyproksen turkkilaisia on keskittynyt Kyproksen luoteisosaan Kokkinaan, missä he ovat tällä hetkellä, viime viikon lopulla hyväksytyn tulenlopettamisen jälkeen oleellisesti saarroksissa.

Kyproksen hallituksen joukot pitävät tarkoin silmällä tätä pohjukkaa vaikka Turkin hallitus onkin ilmoittanut, että on olemassa mahdollisuus jotta sen ilmavoimat aloittavat uudelleen "tiedustelulentonsa."

Kyproksen parlamentin presidentti Glafcos Clerides sai torstaina osakseen huomattavaa suosiota parlamentin istunnossa kun hän sanoi, että oli ohitettu aika, jolloin voidaan vain puhua Kyproksen ongelmista ja että oli välittömästi vaadittava YKn valvonnanalaisuudessa täydellistä itsemääräämisoikeutta saarimaan 400,000 kreikkalaiselle, jotka muodostavat neljäviidennesosaa maan asukasluvusta.

Samalla parlamentin presidentti sanoi, ettei kukaan voi uskoa jotta vastuunalaisuus Kyprokseen tehdyistä hyökkäyksistä lepäisi yksinomaan Turkin hartioilla — toisin sanoen hän oli sitä mieltä, että myös jotkut muut vallat olivat sekaantuneet näiden hyökkäyksien järjestämiseen ja erimielisyyksien aikaansaamiseen saarimaassa.

"Kukaan ei voisi uskoa, että Turkki olisi uskaltautunut ryhtyä sellaiseen hyökkäykseen NATO-liiton lentokoneilla ilman kahden suurvallan — Britannian ja Yhdysvaltain — suostumusta", sanoi hän.

Samalla ilmoitettiin täällä, että Kreikan ulkoministeri Stavros Costopoulus oli antanut Turkin suurlähettiläälle Ateenassa varoituksen, että jos turkkilaisten lentokoneiden Kyproksen alueella ylilennot jatkuvat, niin "Kreikka voi ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin."

LÄHIAVARUUDESSA RIITTÄÄ TUTKIMISTA

Moskova. — Tulemme kertomaan uusista kosmonauteista ja heidän nimistään vasta silloin kun he toteuttavat tehtäväänsä avaruudessa, lausuu Neuvostoliiton avaruuslentäjä Andrian Nikolajev antaessaan haastattelun yhdessä Pavel Popovitshin kanssa suorittamansa avaruuslennon kaksivuotispäivänä. Nikolajev sanoo kuitenkin, että uudet avaruuslentäjät ovat "sivistyneitä, hyvin koulutettuja ihmisiä, jotka kykenevät täyttämään minkä tahansa puolueen ja hallituksen heille antaman tehtävän".

Nikolajev kertoo, että Neuvostoliiton viime aikoina lähettämät avaruusraketit, jotka on laukaistu avaruuteen ilman ihmistä, ovat tiedustelijoita, jotka valmistelevat ihmisen matkaa kuuhun ja aurinkokunnan muille planeetoille. Mutta maata ympäröivässä lähiavaruudessa ei vielä läheskään kaikkea ole vallattu, joten toistaiseksi on parasta pysytellä tällä alueella ja jatkaa kaukaisemman kosmoksen tutkimista.

Pavel Popovitsh, Nikolajevin matkakumppani, kertoi, että avaruuslentäjät suorittivat juuri avaruuslennon vuosipäivänä viimeisen tutkinnon Shukovskin nimelle omistetussa ilmailuakatemiassa. Popovitsh mainitsi kaikkien avaruuslentäjien saavan paljon kirjeitä, joissa tiedustellaan Nikolajevien perheasioita. Hän vakuuttaa, että kaikki avaruuslentäjät ovat ihastuneita Nikolajevien Lenotshka-tyttäreen.

USA häiritsee NLn aluksia

Msokova. — Usein tapahtuu, että USA:n merkein varustetut lentokoneet suorittavat taktillisia harjoituksia merellä ja käyttävät neuvostoliittolaisia rahtialuksia hyökkäyskohteenaan. Amerikkalaiset lentokoneet ovat tällöin täydessa pommilastissa, kertoi neuvostoliittolainen sanomalehti "Vesliikenne".

Useat muutkin lehdet sisälsivät tietoja amerikkalaisten suorittamista häirintälennoista neuvostoliittolaisten laivojen yllä, josta Neuvostoliiton ulkoministeriö on jättänyt USA:n hallitukselle nootin.

Tällaista häirintää suoritetaan niistä sotilastukikohdista, joita USA:lla on mm. Turkin, Kreikan, Italian ja Espanjan alueella. Englannissa ja Islannissa sijaitsevia tukikohtia käytetään häirintään Pohjanmerellä ja Pohjois-Atlantilla. Guantanamon tukikohtaa käytetään samaan tarkoitukseen Kuuban ja latinalaisen Amerikan maiden rannikolla.

PRAVDA UUDISTAA VAROITUKSEN

Amerikkalaisten häirintälennot neuvostoliittolaisten rahti- ja matkustajalaivojen yläpuolella jatkuvat huolimatta Neuvostoliiton USA:lle äskettäin jättämästä nootista.

Nootin jättämisen jälkeen ovat amerikkalaiset lentokoneet lentäneet vaarallisen matalalla neuvostoliittolaisten laivojen yli 50 kertaa. Tietoja häirintälennoista on Neuvostoliiton merilaivastoministeriöön saapunut Atlantin valtamereltä. Tyyneltä valtamereltä, Välimereltä ja muualtakin.

Eräässä lehden mainitsemassa tapauksessa amerikkalainen sotilaslentokone lensi kolme kertaa 30 metrin korkeudessa neuvostoliittolaisen aluksen yli. Ja toisessa lehden kertomassa tapauksessa lentokone laskeutui vielä alemmaksi 25 metrin korkeudelle lentäen neuvostoliittolaisen aluksen "Turkmenian" yli. Tämän laivan ylilentoja oli samana päivänä elokuun 6. kaikkiaan 16.

Pravda uudistaa Neuvostoliiton nootissa esitetyn vaatimuksen, että USAn on viipymättä lopetettava merirosvomenetelmät kansainvälisillä vesillä.

NATO:n syysmanööverit

Bonn. — NATOn suuret syyssotaharjoitukset pidetään syyskuun 21—28 päivän välisenä aikana. Niihin osallistuu kolme NATOn johtavaa esikuntaa nim. Länsi-Euroopan, Atlantin ja Englannin kanaalin.

Frankfurter Rundschau -lehti kertoo, että harjoitusten tarkoituksena on ennen kaikkea NATOn ylempien esikuntien rakenteen, niiden välisten yhteyksien sekä yhteyksien alempiin esikuntiin tarkistaminen.

Bonnin poliittiset- ja sotilaspiirit tuntevat suurta mielenkiintoa harjoituksia kohtaan Welt am Sonntag -lehti tiedoittaa, että Bonn aikoo osallistua näihin harjoituksiin perustamalla "sotakabinetin", jossa "liittokanslerina" tulee toimimaan puolustusneuvoston puheenjohtaja Kroie. Lehti mainitsee myös, että Länsi-Saksan taholta manöövereihin osallistuvat kaikki elintärkeät siviilihallinnon laitokset.

Veturi ja linja-auto yhteen — 8 kuoli

Buenos Aires. — Kahdeksan ihmistä, joista kaksi lasta, sai surmansa ja kuusitoista loukkaantui dieseliveturin ja linja-auton yhteentörmäyksessä Merlon tasoristeyksessä Buenos Airesin tähisöllä sunnuntai-iltana.

Linja-auto tuhoutui törmäyksessä ja vahvistamattomien tietojen mukaan saattaa kuolonuhrien luku olla peräti kymmenen.

NL:n vehnäsato riittää

Moskova. — Neuvostoliiton vehnäsato tulee riittämään maan tarpeisiin tänä vuonna, kertoi kommunistipuolueen äänenkannattaja Pravda.

"Kuluvana vuonna tulee Neuvostoliiton vehnäntuotanto täysin tyydyttämään tarpeen ja samalla saadaan osa varastoon", kirjoittaa lehti.

Puolet NLn väestöstä saanut uuden asunnon

Moskova. — Neuvostoliitossa rakennetaan tuhatta asukasta kohti kaksinkertainen määrä asuntoja verrattuna USA:han ja Ranskaan ja lähes kolminkertainen määrä verrattuna Englantiin tai Italiaan, sanoi valtion asuntotuotantokomitean jäsen Vladimir Butuzov.

Hän kertoi, että kymmenessä vuodessa kaupungeissa ja teollisuuskeskuksissa on rakennettu yli 17 miljoonaa asuntoa ja maaseudulle lähes 6 miljoonaa asuintaloa. Uusiin asuntoihin on muuttanut 108 miljoonaa henkilöä eli lähes puolet Neuvostoliiton koko väestöstä.

Asuntotuotannosta noin kaksi kolmasosaa tapahtuu valtion kustannuksella. Kaikki näin valmistuvat asunnot luovutetaan tarvitsevien käyttöön maksutta. Vuokra on vain 4—5 prosenttia työläisen palkasta.

Vladimir Butuzov sanoi, että valtaosa kaupunkien asuintaloista rakennetaan tehdasvalmisteisista elementeistä. Tiilitaloissa sisä- ja ulkoseiniä lukuunottamatta kaikki osat ovat suurikokoisia teräsbetonielementtejä Samoin on yleistynyt tyyppiluonnosten ja vakioitujen rakennusosien käyttö. Koottavat talon osat on varsin pitkälle yhdenmukaistettu. Rakennustyöt suoritetaan kokonaisina asuntoalueina, joille samaan aikaan nousevat koulut lastentarhat ja muut väestön palvelulaitokset.

Eiffel-tornin 331:s uhri

Pariisi. — 26-vuotias ranskalainen Leonard Kauffman sai surmansa pudottuaan Pariisin Eiffel-tornin ensimmäiseltä tasanteelta viime tiistaina.

Hän oli jo toinen henkilö kahden päivän aikana, joka kohtasi kuolemansa pudottuaan tornista ja 331. ihminen, joka on kuollut tällä tavoin Eiffel-tornin avaamisen jälkeen vuonna 1889.

Algeriaan patoja NL:n avustuksella

Neuvostoliitto ja Algeria allekirjoittivat viime viikolla sopimuksen kahdenkymmenenkahdeksan pienen ja keskikokoisen kastelupadon rakentamisesta Algeriaan.

Sopimuksen mukaan yksitoista padoista rakennetaan Kabylian alueelle, viisi Constantinen alueelle, seitsemän Tiaretiin ja Mostaganemiin ja neljä Oraniin.

Padot on määrä saada valmiiksi ennen vuotta 1967.

Lumi yllätti Sveitsin

Geneve. — Lumi peitti Valais'n alpit viime maanantaina pakkasallon saavuttua yllättäen Sveitsin viikonlopun aikana.

Vuoristoseutujen asukkaat, jotka tavallista kauemmin ovat saaneet nauttia runsaasta lämmöstä, turvautuivat äkkiä keskuslämmitykseen. Lehmät jäivät ymmälleen lumipeitteisille laitumilleen.

Alueelle on kuitenkin luvattu aurinkoisempaa säätä.

VIETCONGIN SISSIT KATOSIVAT HELIKOPTERIEN LASKEUTUESSA

Saigon. — Eräs yhdysvaltalainen sotilasvirkailija joita on lukuisia Etelä-Vietnamissa "sotilasneuvonantajina", valitti tällä viikolla, että kun vietcongilaisia sissejä vastaan lähetetyt helikopterit olivat laskeutuneet alueelle, missä uskottiin, olleen sissijoukkoja, niin sissijoukot olivat hävinneet niin tarkoin, että vain viisi kuollutta sissiä löydettiin vaikka 1,000 Etelä-Vietnamin länsimielisen hallituksen täysin varustettua sotilasta oli kuljetettu paikalle 96 helikopterilla.

Yhdysvaltalaisten antamien tietojen mukaan uskottiin olleen noin 2,000 vietcongilaista sissiä viidakkoalueella 36 mailia lounaiseen Saigonista.

Pahoin pettyneet yhdysvaltalaiset upseerit valittivat, että hyökkäysvoimien ylläpitämä tulitus oli ollut vain-aika-ajoittaista ja että vietcongilaiset olivat hävinneet tuuheaan viidakkoon.

Vietcongilaisten ilmoitettiin tulittaneen yhdysvaltalaisia helikoptereita myös ilmatorjunta-aseilla. Yhden helikopterinohjaajan ilmoitetaan kuolleen ja kahden näiden "lintujen" miehistöjen jäsenistä haavoittuneen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Aika mietiskelyyn

Elokuun 1 pnä 1914 syttyi ensimmäinen maailmansota. Aikaisin syyskuussa 1939 pääsi toinen maailmansota valloilleen. Siten 50 ja 25 vuotta on kulunut siitä kun ihmiskunnan historian hirvittävimmät verilöylyt hukuttivat maailman suruun ja kurjuuteen. On aika vakavaan mietiskelyyn ihmiskunnan tulevaisuuden suhteen ja myöskin voimme löytää joitakin opetuksia näistä katastrofeista.

Pessimistit, nihilistit ja muut jotka ovat alttiita suorittamaan yhteenvetoja kapealla historiallisella pohjalla, väittävät, että kolmannen maailmanpalon aika on käsillä. He huomioivat kireän ja kieltämättä erittäin tulenaran tilanteen tämänpäivän maailmassa; he näkevät tilanteen samanlaisena kuin se oli 1914 ja 1939, ainoan eron ollessa tapahtumien mittakaavassa ja laajuudessa. Heidän mielestään kaikki on pysynyt samana, mikään ei ole muuttunut paitsi näyttelijät ja näyttämön suuruus.

Tämänluontoiset väitteet voivat jopa kuulostaa objektiivisilta. Se johtuu siitä että nämä väitteet on höystetty historiallisilla tosiasioilla. Objektiivisia ne eivät kuitenkaan ole, sillä ne perustuvat hyvin pinnallisiin vertailuihin historiallisista tapahtumista, ne liukuvat näiden kahden sodan todellisten syiden yli jättäen täydelleen huomioonottamatta maailmantilanteen laadullisen muuttumisen. Lähempi ja syvempi tutkimus yleisestä maailmantilanteesta 1914, 1939 ja tänään paljastaa tämän ja myöskin antaa aihetta optimismiin tulevaisuuden suhteen.

I MAAILMANSODAN AATTO

V. 1914 maailma oli melko tarkkaan jaettu huomattavimpien imperialististen valtioiden kesken siirtomaihin ja näiden imperialististen valtioiden vaikutusvallassa oleviin alueisiin. Mutta tämä jako ei ollut suinkaan tulos mistään gentlemannisopimuksesta näiden valtojen välillä. Ne joilla oli suuremmat osuudet halusivat yhä samalla kun vähemmälle jääneiden kynnet syyhysivät tappeluun siirtomaiden hankkimiseksi.

Saksassa uudet pääomaparoonit, joiden henkilöitymänä voidaan pitää Kruppia, havaitsivat että heidän etunsa olivat yhdenmukaiset keisari Wilhelm II:n, militaristien ja junkkerien etujen kanssa. Suurempi Saksa oli heidän pyrkimystensä kohde.

Horjuva Itävalta-Unkari, jonka edut olivat sidotut Saksan etuihin, puolifeodaalinen monessa suhteessa oli jo vanhuudenhöperön keisari Franz-Josefin alaisena. Itävalta-Unkari tähysteli innokkaasti Balkanin suuntaan hakien uusia valloituksia ja uutta taloudellista verta ravitsemaan raihnaista poliittista ruumistaan.

Ympärysvaltojen imperialistiset poliitikot kiinnittivät huomionsa lähinnä militanttisten saksalaisten imperialistisiin pyrkimysten tyhjäksi tekemiseen mutta samalla heillä oli omat suunnitelmansa Saksan siirtomaiden ja vaikutusalueiden uudelleenjakamisesta.

Lisättäkö tähän yksinvaltias Nikolai II:n hallitsema feodaalinen keisarillinen Venäjä, joka etsi ekseä liittolaista avuksi imperiuminsa laajentumispyrkimyksissä.

Tuohon aikaan järjestynyt työväenliike oli vielä varhaislapsuuttaan. Massiivista rauhanliikettä ei ollut olemassa. Jokainen ääni joka korotettiin imperialististen suunnitelmia vastaan, vaiennettiin nopeasti vankilan ristikkojen takana. Imperialistiset motiivit määrittelivät historian suunnan ja sota oli vain politiikan jatkoa.

II MAAILMANSODAN AATTO

Yleinen maailmantilanne oli muuttunut paljon sitten ensimmäisen maailmansodan. Nyt oli olemassa sosialistinen valtio, Neuvostoliitto. Järjestäytynyt työväenliike kasvoi nopeasti ja myös kansainvälinen rauhanliike taisteli tarmokkaasti rauhan säilyttämisen ja demokratian puolesta fasismia vastaan.

Nämä edistysmieliset voimat eivät kuitenkaan riittäneet estämään toista maailmansotaa. Maailman taantumukselliset voimat seurasivat kiinteästi fasisti-Saksan ja sen liittolaisten johtoa. Ristiriidat toisten imperialististen maiden välillä sekä niiden taantumuksellisten johtajien manööverit fasistien aggressiivisten toimenpiteiden kääntämiseksi Neuvostoliittoa vastaan tekivät tyhjäksi yritykset yhteisen rauhanrintaman muodostamisesta.

TÄMÄN PÄIVÄN TILANNE

Nykyinen maailmantilanne eroaa olennaisesti vuosien 1914 ja 1939 tilanteesta. Ensinnäkin, vaikka imperialismin luonne onkin säilynyt muuttumattomana, maailmantapahtumien suuntaa eivät enää määrittele v:n 1914 imperialistiset motiivit. Kolmasosa maailmasta on sosialistinen ja tämän osan taloudellinen mahti ja yleinen vaikutusvalta on vakaassa nousussa. Kokonainen uusien valtioiden järjestelmä on noussut siirtomaaimperiumien raunioista. Nämä uudet valtiot ovat rauhantaistelun eturintamassa, koska maailmanrauha on välttämätön niiden kansalliselle kehitykselle ja edistykselle. Rauhan ja edistyksen voimat ovat suuremmat ja yhtenäisemmät kuin koskaan aikaisemmin historiassa. Lyhyesti sanoen, vaaka kallistuu rauhanvoimien puolelle tavalla jota ei ole aikaisemmin historiassa ollut.

Tällä emme pyri kieltämään todellista sodanvaaran esiintyisi. Maailmassa on liian paljon polttopisteitä, jotka voivat sytyttää maailmanpalon, ja jos "ultrataantumukselliset", Goldwaterin ja Adenauerin tapaiset, saavat häärätä mielensä mukaan saattaa ihmiskunnan kohtalo olla surkuteltava — tai toivoton — jos otamme huomioon nykyaikaisen aseistuksen. Mutta asioita voidaan myös katsoa toiselta, mielestämme positiivisemmalta ja oikeammalta kannalta. Nämä polttopisteet samoinkuin ääriaineisto olivat olemassa niin v. 1914 kuin 1939, mutta silloin ei esiintynyt positiivisia voimia, jotka olisivat voineet estää maailmanpalon. Nyt niitä esiintyy ja ne kehittyvät yhä voimakkaammiksi; yksinkertaisesti sanottu, ne muodostavat solidaarisen rauhanrintaman, joka ilmenee kaikkialla. Ne saavuttavat myös merkittäviä voittoja kuten osittainen ydinasekokeilukieltosopimus jne. Nämä kaikki viittaavat tosiasiaan, että maailmanrauha ei ole abstraktinen mielikuva tai unelma vaan erittäin todellinen ja saavutettavissa oleva maali. Ihmisillä on todellakin syytä optimismiin, vaikkakaan ei tyytyväisyyteen ja passiivisuuteen. Tänään heillä on mahdollisuudet tekoihin joita he eivät kyenneet suorittamaan 1914 tai 1939.

XX vuosisadan jälkipuolisko on suurten myrskyjen ja mullistusten aikaa. Se on pulmallista aikaa, sitä on vaikea verrata mihinkään muuhun historian jaksoon. Yhdenmukaisuuksia historian eri vaiheiden kanssa on tietenkin löydettävissä. Mutta tämä yhdenmukaisuus rajoittuu ulkonaisiin ja pinnallisiin piirteisiin historiallisissa ilmiöissä ja tapahtumissa. Historian ymmärtämiseksi, ottaaksemme siitä oppia ja apua käsittääksemme sen tulevan suunnan, meidän täytyy välttämättä tunkeutua historiallisten ilmiöiden pintaa syvemmälle kaikkein olennaisimpaan ja pyrkiä löytämään vastaukset sellaisiin kysymyksiin kuin: "minkälaiset yhteiskunnalliset voimat vaikuttivat tapausten kulkuun? . . . mikä oli niiden keskinäinen suhde? . . . minkälainen oli niiden kehitysaste?" jne.

Tämän nämä turmion profeetat jättävät tekemättä. Jos he sen tekisivät, he havaitsisivat ihmikunnan kulkeneen pitkän matkan viimeisten 50 vuoden aikana. He havaitsisivat myöskin, että ihmiskunta on tarpeeksi voimakas saavuttamaan paremman maailman rauhassa, suistumatta ydinasesodan kuiluun.

Bokaron esimerkki:

USA käyttää talousapuaan poliittiseen kiristykseen

Intian hallitus on päättänyt äskettäin hyväksyä Neuvostoliiton tarjouksen terästehtaan rakentamisesta Bokaroon Neuvostoliiton teknillisen avun turvin. Tämän kuivan asiallisen ilmoituksen taakse kätkeytyy päätös silnä kamppailussa, joka on vaikuttanut kiihdyttävästi Intian julkisuudessa puolentoista vuoden ajan.

Intian kolmannessa 5-vuotissuunnitelmassa on vahvistettu teräksen tuotannon tavoitteeksi 10 miljoonaa tonnia. Tähän piti päästä pystyttämällä valtiolliselle sektorille neljäs terästehdas, joka tuottaisi aluksi miljoona tonnia, mutta jonka tuotanto olisi suunniteltu neljäksi miljoonaksi tonniksi vuodessa. Uskollisena liittoutumattomuuspolitiikalleen ja taspuolisille suhteilleen kaikkiin maihin Intian hallitus aikoi pyytää Yhdysvalloilta apua tämän terästehtaan rakentamiseksi, koska kolme aikaisempaa tehdasta oli pysytetty Englannin, Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton avulla. Amerikkalaiset lähettivät ensin asiantuntijoitaan, jotka vahvistivat, että Bokaron alue on sopiva rakennushankkeelle. Kun tuli kysymys rahallisesta avusta ilmoitettiin, että "suunnitelmaan suhtaudutaan myötämielisesti mutta ei kuitenkaan sijoiteta siihen varoja."

KIRISTYSTÄ TALOUSAVULLA

Tämän jälkeen amerikkalaiset alkoivat työskennellä toden teolla. Mutta eivät rakennussuunnitelmien, vaan amerikkalaisten terästrustien toimistoissa ja kongressin käytävillä Washingtonissa sekä Delhin parlamentin lieppeillä. Ensimmäinen kiristysyritys tehtiin jatkuvasti polttavan Kashmirin ongelman yhteydessä, ja periaatteena oli: jos sinä annat minulle Kashmirisi, niin minä rakennan terästehtaasi. Tällä tavalla oli tarkoitus pakottaa Intia hyväksymään amerikkalaisten suunnitelma "riippumattomuudesta", joka merkitsee Kashmirin eroamisen hyväksymistä. Kun tämä yritys epäonnistui alkoi kuulua erilaisten "asiantuntijoiden" äänekkäitä lausuntoja, joita toistettiin amerikkalaisessa lehdistössä näkyvillä paikoilla. Yhtäkkiä 'ilmeni", ettei onnen laitoksen raaka-aineen saanti olisikaan varmalla pohjalla. Vaikeuksia löytyi myös veden ja sähkövirran toimituksessa. Ja ylipäänsä suunnitelma olisi Intian tapaiselle alikehittyneelle maalle liian suurisuuntainen ja ylittäisi Intian terästeollisuuden toteuttavat mahdollisuudet. Jatkuvasti löytyi uusia verukkeita rakennustyön aloittamisen lykkäykselle.

Viime vuoden kesällä ilmestyi yhtäkkiä Delhiin amerikkalainen teräsasiain valtuuskunta, johon kuului vat pittsburgilaisen Koppers Companyn pääjohtaja Foy ja johtaja Vans Brandt. Brandt oli aikaisemmin tilapäisesti myös amerikkalaisen Vienti- ja tuontipankin johtaja. Samaan aikaan eräs huomattava intialainen tehtailija lähetti Kalkuttasta kirjelmän USAhan senaattori Lauschelle ja edustajahuoneen jäsenelle Broomsfieldille, joille hän selitti, että Amerikan apu Bokaroa varten olisi toivottava, koska oli muka tarpeetonta rakentaa enää lisää terästehtaita valtiolliselle sektorille. Intialaisilla monopolisteilla sen sijaan olisi kyllä tilaisuus pystyttää terästehdas yksityisellä sektorilla — luonnollisesti Bokarolle tarkoitetun avuntturvin.

Foyn ja Brandtin valtuuskunta lyöttäytyi yhteen Tler Woodin, Yhdysvaltain Delhin-lähetystön talousavustajan kanssa ja neuvotteli intialaisten intialaisten merkkihenkilöiden kanssa, joiden joukossa oli mm. silloinen finanssiministeri ja kongressipuolueen taantumuksellisen siiven johtaja Morardji Desat. Kaikkien näiden keskustelujen tarkoituksena oli kammeta Bokaro valtiolliselta sektorilta ja keinotella se yksityiselle puolelle. Heidän onnistuikin saavuttaa tosiasiassa eräitä myönnytyksiä, mm. intialaisten lupaus, että Bokaro jäisi 15 vuodeksi amerikkalaisten johtoon ja että se rahoitettaisiin osaksi yksityisellä pääomalla.

VAHINGOLLISTA VIIVYTTELYÄ

Mutta tähän amerikkalaiset saalistajat eivät olleet lainkaan tyytyväisiä. USAn ulkomaanavun johtaja David Bell teki tiettäväksi, että on välttämättä suoritettava lisätutkimuksia, jotka vievät aikaa ehkä vielä kaksi vuotta. Sitä paitsi Bokadoa varten ei voitaisi myöntää mitään lisäkäyttövaroja, vaan rahoitus olisi otettava Intialle annettavasta juoksevasta avusta. Intian yleisen mielipiteen suuttumuksen ilmaisi terästeollisuuden ministeri Subramaniam lausuessaan parlamentissa, että USAn täytyy lopultakin päättää, mikä sen aikomus on, sillä muuten Bokaro rakennetaan ilman USAn apua.

USA pani pahakseen tämän itsenäisen hallituksen valtiomiesten luonnollisen reaktion. Washington Evening News kirjoitti: "Hyvin ikävässä ja opettavaisessa sävyssä ministeri on vaatinut miljardia dollaria. Se merkitsee, että Intian kansa odottaa meidän hukuttavan sen tästä lähtien hyvillä töillä. Muutoin he hylkäävät meidät ja kääntyvät Moskovan puoleen . . ." Washingtonin lopullista vastausta ei tarvinnut myöskään enää kauan odottaa. Elokuun 22. päivänä 1963 USAn kongressi päätti poistaa Bokaron suunnitelman ulkomaanavusta ja lykätä sitä vähintään vuodella. Tämän jälkeen Intian hallitus päätti peruuttaa anomuksensa ja kieltäytyä amerikkalaisesta rahoituksesta.

Amerikkalaisten sabotaashi aiheutti sen, että puolitoista kallista vuotta oli kulunut hukkaan ja että nyt oli tullut mahdottomaksi rakentaa Bokaron terästehdasta kolmannen suunnittelukauden sisällä. Miljoonan terästonnin vajaus oli väistämätön.

Tällä välin tehtiin erilaisia valmistelutöitä. Rakennusalue paalutettiin ja virta- ja vesijohtotyöt aloitettiin. Eräs intilainen toiminimi teki kustannuslaskelman, jonka mukaan Bokaron rakentamisen välttämättömät menot nousivat vain puoleen ulkomaisesta laskelmasta joka sisälsi amerikkalaisen suunnitelman. Näin ennen kaikkea sen vuoksi, että erilaiset nosturityypit samoin kuin 75 prosenttia koksiuunien varustuksista ja 60 prosenttia masuunien osista voitaisiin valmistaa Intiassa.

NEUVOSTOLIITON YLLÄTTÄVÄ APU

Tämä ei kuitenkaan poistanut Intialta välttämättömyyttä löytää hankkeen kokonaissuunnittelua ja toteuttamista varten toinen osapuoli, jolla olisi tarpeellinen kokemus ja myös uudenaikaiset teknilliset varusteet. Neuvotteluja käytiin Itävallassa, Länsi-Saksassa, Englannissa ja Japanissa. Mutta tämän vuoden toukokuun 1. päivänä terästeollisuuden ministeri Subramaniam yllätti parlamentin ilmoittamalla, että Neuvostoliitto oli Bhilain terästehtaan rakentamisessa saamiensa runsaiden kokemustensa nojalla ilmoittanut olevansa valmis ottamaan vastaan Bokaron pystyttämisen.

Neuvostoliiton suuripiirteinen tarjous löi laudalta kaikki kilpailijat. Kaikki kansanedustajat — oikeisto-oppositiota lukuunottamatta — hyväksyivät ilmoituksen myrskyisin suosionosoituksin. Uuden suunnitelman mukaan Bokaro on valmis tuottamaan vuosina 1967—68 terästä 1,5 miljoonaa tonnia, ja seuraavina vuosina on tuotanto suunniteltu laajennettavaksi neljään miljoonaan tonniin. Huomattava merkitys Bokarolle on Rantshin suurtakomolla ja valimolla, jotka Neuvostoliitto ja Tshekkoslovakia rakentavat yhteisesti.

Rakennustyön johdon Neuvostoliitolle siirtymisen vuoksi Bokarosta tuli syvälle vaikuttava opetus ja vertauskuva. Epäluottamus amerikkalaisia kohtaan vahvistui. Heidän menettelynsä osoitti, että Yhdysvallat noudattaa uuskolonialistista politiikkaa ja että sillä ei ole minkäänlaista kiinnostusta Intian teollistamiseen. Se käyttää apuaan poliittisen painostuksen harjoittamiseen ja yksityisen pääoman vallan edistämiseen. Bokaro oli myös tappio Intian teollisuus- ja kauppakamarin mahtimiehille, jotka luulivat voivansa Washingtonissa olevien hengenheimolaistensa kanssa sabotoida valtiollistamista ja vahvistaa yksityistä sektoria.

Bokaro voimisti Intian kansan itseluottamusta ja osoitti kansanjoukoille, että lujuus ja riippumattomuutta vastaan tehtyjen hyökkäysten torjunta tuovat tuloksia — eivät alentuminen ja amerikkalaisavun ruikutus. Bokaro oli miljoonille osoitus siitä, että Neuvostoliiton uskollisuuteen ja ystävyyteen voidaan luottaa, että se tuntee todellista mielenkiintoa Intian teollistamiseen ja uudenaikaistamiseen ja että se on aina paikalla, kun apu on välttämätöntä eikä tee avunantoaan riippuvaksi mistään poliittisista myönnytyksistä. Mutta Bokaro oli tappio myös Pekingin dogmatikoille, jotka kuvittelivat sisukkaasti "Neuvostoliiton antautumisesta USAn imperialismin edessä" eivätkä halua uskoa, että sosialististen maiden antama apu on isku imperialismia vastaan.

RASKAS ISKU WASHINGTONILLE

Kuinka raskas tämä isku oli Washingtonille, sitä ei osoita paremmin mikään muu kuin New York Timesin tämän vuoden toukokuun 5. päivänä julkaisema pääkirjoitus. Siinä sanotaan:

Bokaro on suuri tappio Yhdysvalloille eräällä kylmän sodan ongelma-alueella. Terästehdas on välttämätön Intian teolliselle kehitykselle, ja viime syksyyn saakka Intialla oli syytä odottaa, että USA antaa tarvittavan lainan ja teknillisen avun. Kennedyn hallitus ehdotti 512 miljoonan dollarin asettamista tarkoitukseen kuuden vuoden ajaksi. Kongressi hylkäsi kuitenkin ehdotuksen, sillä se arveli USAn avun pidättämisen valtiolliselta sektorilta auttavan yksiyispääomaa. Yritys tunkea meidän taloudellisia käsityksiämme suunnitelmaan, johon niitä ei haluttu eikä voitu käyttää, pakotti Intian kääntymään venäläisten puoleen välttämättömien varojen saamiseksi. Intia on tärkein liittoutumattomista kansakunnista. Jokainen tällainen meidän antamamme isku vahvistaa sen uskoa, että Neuvostoliiton talous on eteenpäin pyrkivien Aasian ja Afrikan maiden teollisen kehityksen ja korkeamman elintason tärkein auttaja."

Harry Sichrovsky

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Karl Törmälä, R.R. 1, Worthington, Ont., täyttää tänään, elokuun 18 pnä 77 vuotta.

Ellen Kivinen, Sudbury, Ont., täyttää elokuun 18 pnä 65 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Petomaista

JACKSON, Mississippi. — Lääkäri joka suoritti oikeuslääketieteellisen ruumiinavauksen James Chaneylle, neekerinuorukaiselle, joka yhdessä kahden muun kansalaisoikeuksien puolesta taistelevan valkoisen toverinsa kanssa murhattiin Mississippissä, sanoi, ettei hän 25 vuotisen patologina toimintansa aikana ollut nähnyt niin pahoin pirstottuja luita.

Lääkäri, joka on newyorkilainen asiantuntija, sanoi, että oli mahdotonta määritellä, oliko Craney saanut surmansa lyönneistä vai luodista.

Hän kertoi, että Chaneyta oli piesty joko ketjuilla tai jollakin tylsällä esineellä.

Kolmen kadonneen nuorukaisen ruumiit löydettiin eräältä suolta Philadelphian luota Mississippistä. Chaneyta oli ammuttu kolmasti rintaan. Molemmat valkoiset olivat surmattu yhdellä luodilla.

Mitä muut sanovat

SUOMALAISET KOTIIN KYPROKSESTA

"Turkkilaisten toiminta on herättänyt varsin voimakkaita reaktioita ja mm. Neuvostoliitto on sen tuominnut ankarasti verraten sitä jopa Tonkinin lahden tapahtumiin. Epäilemättä asiat Kyproksessa ja sen vaiheilla ovatkin saamassa vakavan käänteen, joka saattaa tuoda mukanaan mm. perusteellisen muutoksen niihin edellytyksiin ja sitoumuksiin jotka Suomi on YK-joukkoihin osallistumisellaan asettanut.

Kaiken takana kuvastelee tietysti saaren strateginen merkitys ja sotilaspoliittinen merkitys sekä NATOn kylkeen syntynyt kiusallinen ja ärsyttävä tulehdus. Kyproksen itsenäisyyden ja itsemääräämisoikeuden säilyttäminen samoin kuin saaren sisäisen kiistan ratkaiseminen rauhanomaisella, asiallisella tavalla näyttää työntyneen yhä enemmän taka-alalle. Pelissä alkaa jo olla 'korkeampia panoksia.

— Päivän Sanomat.

HIRTEHISTÄ

Newyorkilainen sanomalehti NewYorkTimes kirjoitti Kyproksen tapahtumia koskettelevassa pääkirjoituksessaan sunnuntaina: "Kaikkeen tähän sisältyvä tragiikka on erityisen kipeää amerikkalaisille koska jos sota syttyy, molemmat osapuolet ryhtyvät siihen amerikkalaisten heille antamien aseiden turvin — aseiden jotka oli tarkoitettu vahvistamaan puolustautumista kommunistien mahdollista hyökkäystä vastaan eikä järjettömään veljeskansojen ja Atlantin liiton kahden jäsenvallan väliseen selkkaukseen."

Uhkaako lamakausi kapitalistimaita?

"Ehtyykö vapaan maailman noususuhdanne?" kysyy amerikkalainen U.S. News and World Report äsken ilmestyneessä numerossaan. Tämä kysymys, jatkaa lehti, joka on noussut esille suurissa keskuksissa, heittää vähäistä varjoaan tämän päivän valoisaan hyvinvointiin. Kukaan ei paina paniikin nappulaa. Hyvät ajat on varmistettu edessäolevina kuukausina, mutta yhä useammat kansainväliset taloustieteilijät etsivät vastausta kysymykseen, miten on laita vuonna 1965, toteaa lehti.

U.S. News and World Reportin kannunvalannassa on luonnillisesti kysymys kapitalististen maiden suhdanteista. Tosin eräät amerikkalaiset asiantuntijat ovat vihjailleet suhdanteiden kestävän yli USA:n presidentin vaalien — ehkäpä yhdeksän kuukautta —, mutta maailman lehdistössä ja asiantuntijapiireissä ei asialle ole omistettu mitään korostetumpaa huomiota. Tosin kukaan ei ole esittänyt, että kapitalismi olisi keksinyt sellaisen "viisauden kiven", joka olisi poistanut suhdannevaihtelut, takaiskut ja lamat. Mutta jo vuosikaupalla on itse asiassa eletty sellaisissa tunnelmissa kuin mitään laman mahdollisuuksia ei olisi enää olemassakaan. Merkkejä ylituotantokriisitä varsinkin Länsi-Euroopassa on olemassa. Samoin on laita sen vaihtoehtoisen seuralaisen, sodan vaaran osalta.

USAssa on toisen maailmansodan jälkeen ollut neljä voimakasta suhdannelaskua, joista viimeisin osui Eisenhowerin valtakauden loppupuolella 1960—61. Tätä viimeksimainittua voidaan pitää todellisena lamakautena USA:n osalta. Tällöin mm. USA:n terästuotannon kapasiteetin käyttö putosi 37 prosenttiin ja työttömien lukumäärä liikkui 7 miljoonassa. Kennedyn astuttua presidentin virkaan alkoi 1961 talvella noususuhdanne, joka — tosin katkoerin — on jatkunut tähän asti. Länsi-Euroopassa USAn lamakaudet eivät aina ole heijastanut välittömästi eikä aina yhtä raskaina, vaikka "suhdannepainautumat" ovat olleet tuntuvia.

Palatkaamme jälleen U. S. News and World Reportin puntarointiin. Lehden mukaan kansainväliset asiantuntijat pitävät mahdollisena, että liike-elämä taantuu molemmin puolin Atlantia. Aikaisemmin voimakas nousukausi Euroopassa merkitsi amerikkalaisille tavaroille hyviä markkinoita auttaen torjumaan laskukautta Amerikassa. USA vuorostaan elvytti nousukautta Euroopassa, kun tämä näytti ehtyvän. Mutta jos "höyry loppuu" noususuhdanteelta" sekä täällä (USA:ssa) että ulkomailla (Euroopassa)? kysyy lehti.

Taloustieteilijäin keskuudessa esiintyy kaksi teoriaa:

1) "Nousukauden väsymisen" teoria. Tämä sopii USA:han ja Canadaan. Talouden nousu USA:ssa on kestänyt 42 kuukautta ja saavuttanut jo ennätyksen rauhan aikaisten nousukausien historiassa. Nousu näyttää jatkuvan varmasti tämän vuoden. Mutta asiantuntijat ovat sitä mieltä, että suhdannekäyrän nousu on kuitenkin lakannut. Canadassa noususuhdanne on jatkunut jo neljä vuotta. Taloudellisilla ennustajilla alkaa olla pahat aavistukset tulevaisuudesta. Heikot kohdat pistävät esiin. Puhe tulevasta laskusta liike-elämässä tulee ilmi yksityisessä keskustelussa.

2) "Ylikuumenneen suhdanteen" teoria. Tämä sopii Eurooppaan. Irti riistäytynyt inflaatio uhkaa useimpia tärkeimpiä maita. Tämän pysäyttämiseksi luotonantoa on kiristetty, menoja supistettu, veroja korotettu. Pelätään, että kiristäminen menee liian pitkälle, mikä vain jouduttaa lamaa. Kasvuvauhti Ranskassa on jo sammunut. Lisää kiristystoimenpiteitä on tulossa. On ollut puhetta, että Ranskan seuraava budjetti on "Poincaren budjetti". Presidentti Poincare vakautti Ranskan frangin ensimmäisen maailmansodan jälkeen ultrakonservatiivisella talouspolitiikalla. Italian talouden laajentaminen on pysähtynyt. Liikemiespiireissä pelätään uutta takaiskua, kun työviikkoja on lyhennetty Italian teollisuus on lisännyt lomautettujen työläisten lukumäärää. Myös Englanti on saanut varoituksia, että suhdannetta on pidettävä yllä, jos aiotaan välttyä häiriöltä tulevaisuudessa.

Maailman laajuinen lama, jos se tulee, saattaa olla lievä, sanovat taloustieteilijät.

Puristava lama 1930-luvun malliin on ulkopuolella tämän päivän maailman. Hallitukset tietävät nykyisin enemmän vastatoimenpiteitä: helppo raha, veroalennukset, kulutuksen lisääminen, kansainvälinen yhteistyö kaupassa, rahajärjestelyt.

Ensimmäiset merkit laajasta lamasta aiheuttaisivat nopeasti liikkeitä USA:ssa, Euroopassa.

Lama (depression) on vastoin lakia USA:ssa. Kongressi on määrännyt tämän työllisyyslaissa 1946. Euroopan hallituksilla on samanlaisia valtuuksia. Kuinka hyvin nämä lait toimivat, siitä saadaan todellinen koe 1965.

Näin amerikkalainen U.S. News and World report selostaa kapitalistisien silmälasien läpi katsottuna kapitalistisen järjestelmän suhdannekuvaa tällä hetkellä ja ensi vuonna. Täydennykseksi on syytä mainita, että USA:ssa virallisessa kielenkäytössä lamakautta, riippumatta siitä, miten pitkäaikainen ja syvä se on, nimitetään "takaiskuksi" ("recession", sillä pelkkä sana "lama" (depression) tuo mieleen kauhistuttavan muiston 1930-luvusta ja, kuten eräs amerikkalainen pankkimies on sanonut, "nostattaa hiukset pystyyn". — LIBRA.

PÄIVÄN PAKINA

MAINOSBUSINESS

Eräs läntisen maailman ilmiö joka on ollut suuren huomion, kommenttien ja arvostelun kohteena on ilmoitusala, erikoisestikin "suuri ilmoitusbusiness", josta esimerkkinä ovat "Madison Avenue" New Yorkissa ja "Grey Flannel Suit Set", "yhdenmukaisuuskultin" ylimmäiset papit sekä "pysyminen Jonesien tasolla".

Olisi väärin lukea kaikki ilmoittelu samaan luokkaan. Ilmoittelun "tiedonantopuoli" on välttämätön yhteiskunnalle. On helppoa kuvitella, kuinka vaikeata olisi ilman sitä löytää monia tavaroita ja palveluksia jotka ovat välttämättömiä nauttiaksemme elämästä. Mikä on vastenmielistä, jopa inhoittavuuteen asti, on ilmoittelu joka esitetään dramatisoidussa muodossa ja antaen ymmärtää, että määrätyn tuotteen käyttö auttaa henkilökohtaisten ja yhteiskunnallisten pulmakysymysten ratkaisussa ja ehkäpä nostaa vielä käyttäjäänsä muutamia portaita ylemmäksi yhteiskunnassa. Tähän ryhmään kuuluu lapsiin kohdistettu ilmoittelu jonka tarkoituksena on saada "mommy" tai "daddy" ostamaan tietyntyyppisiä maissihiutaleita tai virvoitusjuomia. Tämä ei ole todellisuudessa muuta kuin muunnelma kiristyksestä massamittakaavassa.

Kaupallinen "taide" joka ilmenee sanomalehdissä, aikakauslehdissä ja televisiossa ei näy kunnioittavan ihmistä. Henkilöt jotka esiintyvät televisiomainoksessa tai monivärisessä ilmoituksessa jossakin kiiltävässä aikakauslehdessä, eivät muistuta todellisia ihmisiä. Seuraava vertailu saattaa tuntua hieman villiltä, mutta allekirjoittaneen mielestä nykyaikaisella kaupallisella taiteella ja keskiaikaisella eurooppalaisella taiteella on tiettyjä yhtäläisyyksiä.

Ehkä olette havainneet, että ihmiset keskiaikaisissa maalauksissa ja veistoksissa on esitetty latteina yleistyksinä — käsin, jaloin, päin, silmin jne. varustettuina henkilöinä, mutta ilman minkäänlaista ilmettä ja henkilöllistä luonnetta. Renessanssin suoritti läpimurron tähän keskiaikaisen taidemuodon vankilaan. Michelangelon, Leonardo da Vincin, Rafaellon, Tizianin ja muiden nerojen taiteessa ihminen esitettiin ilmeikkäänä, luonteen omaavana yksilönä, sellaisena kuin hän oli todellisuudessa. Tämä ei kieltänyt filosofista mielikuvaa "ihmisestä yleensä" (esim. yhteiskunnan jäsenenä, sosiaalisena olentona) vaan pikemminkin kohotti sen osoittamaan ihmisen elämän ylimpänä muotona maailmassa.

Nyt näyttää siltä kuin kaupallinen taide yrittäisi tuoda takaisin keskiaikaisen mielikuvan ihmisestä; lempeän, ristiriidattoman olennon, aina valkoihoisen, hoikan, hyvinhoidetun, ilman silmiinpistäviä ruumiillisia piirteitä, ja ilman, taivas varjelkoon, minkäänlaisia vihjeitä siitä että kysymyksessä on ajatteleva inhimillinen olento. Toisin sanoen piirteettömän, epätodellisen ihmisen, jonka elämä on määritelty virvoitusjuomien avulla jotka pitävät hänet sydämeltään nuorena, oikealla pesuainelaaduilla jotka pitävät hänen kätensä pehmeinä, pesukoneensa tukkeentumattomana, naapurit mustasukkaisina ja aviomiehen uskollisena. Nämä ihmiset harjaavat hampaansa raidallisella tai pilkullisella hammastahnalla jonka he levittävät sähköllä käyville hammasharjoilleen, he pitävät yllä elinvoimaisuuttaan ja sukupuolista viehästysvoimaansa käyttämällä oikean tyyppistä hiusvoidetta tai shampoota. Esimerkkejä löytyisi loppumattomiin minkälaisiin naurettavuuksiin korkeapaineinen ilmoituskampanja saattaa mennä. Ja mitä korkeapaineisempaa, sitä naurettavampaa se on.

Kun seuraavan kerran näette televisiomainoksen, joka dramatisoi jonkun kylpysaippuan, pesuaineen, savukkeen tms. ihmeitä, yrittäkää kuvitella itseänne mainoksen esittämässä kuvassa. Jos ette sovi kuvaan, jos ette tunne olevanne oikealla paikallanne ajamassa $10,000 urheiluautoa ja poltteleinassa "Slayer"-savukkeita, älkää olko huolissanne. Olette normaali, terve henkilö.

Tämä "suuren tyylin" ilmoittelu ei ainoastaan mädätä taidetta, se näyttää myöskin kieltävän tietyt perustavaa laatua olevat tieteelliset väittämät. Mielenkiintoisena esimerkkinä tästä on ruostumattomien parranajokoneenterien mainostamiseksi käyty ilmoituskampanja. Terät tulivat markkinoille muutamia vuosia sitten. Eräs suuremmista terien tuottajista väittää ilmoituksissaan että yksi terä riittää antamaan 15 parturille tai 15 jääkiekon pelaajalle hyvän parranajon ja sileän leuan. Tämän todistamiseksi meille näytetään 15 onnellista, hyvin ajettua naamataulua. Tästä voidaan vetää se johtopäätös että terä on hyvä vähintään 15 kunnolliseen parranajoon. No niin — kaikki tiedämme että näissä ruostumattomissa terissä on jokaisessa kaksi terää. Siis — kuinka 15 parranajoa? Miksi ei 14 tai 16? Onko terän toinen syrjä tylsempi kuin toinen?

Rajoittamattoman ilmoittelun puolustajat ovat kerkeitä väittämään että moni seikka mistä nautimme tulee meille ilmaiseksi, kiitos ilmoittajien. Älkäähän nyt! Ilmaiseksi? Pieni kuluttajaparka maksaa siitä tavalla tai toisella. Esimerkiksi, hyvät naiset, tiesittekö että kosmeettisten aineiden tuottajat kuluttavat enemmän rahaa ilmoitteluun kuin tuotteidensa valmistamiseen.

Pieni mies joutuu maksamaan laskun ilmoittelusta kuten kaikesta muustakin. Suurimman osan tästä laskusta muodostavat tämän sosiaalisen toiminnan vähemmän välttämättömät puolet. Mutta, eräästä seikasta voisin lyödä vetoa. Häntä ei vedetä nenästä sen avulla.

— Usko.

Simo-Jaakko Virkkala otti nimiinsä 100 metrin SE:n

Jalasjärvi. — Kaustisen kaksikymmenvuotias pikajuoksija Timo-Jaakko Virkkala teki viime sunnuntaina suomalaista urheiluhistoriaa saavuttaen Jalasjärven Jalaksen kansainvälisissä 50-vuotisjuhlakilpailuissa 100 metrillä uuden loistavan Suomen ennätyksen ajalla 10,3. Ennätysolosuhteet olivat kaikin puolin hyväksyttävät ja kolmen ajanottajan kellot osoittivat aikoja 10,2—10,3—10,3.

Virkkalan tähän astinen ennätys oli ollut viikko sitten tehty 10,6 ja viime vuonna hän sävähdytti voimakkaan myötätuulen avulla tehdyn tuloksen 10,2. Nyt tuli täysosumajuoksu ja nuorukainen kirjoitutti samalla nimensä myös matkan Pohjoismaiden ennätyksen omistajien luetteloon. Ruotsin Lennart Strandbergin, Islannin Hilmar Thorbjörnssonin ja Norjan Björn Nilsenin rinnalle sekä samalla viimeksimainitun kanssa nuorten vastaavan ennätysluvun lukemille.

Virkkala oli tehnyt jo alkuerässä ajan 10,8, johon loppukilpailun kakkoseksi tullut Vaasan Risto Hytönen myös ylti.

—•—

Tokion kisojen radat ovat ennätyksellisen nopeat

Tokio. — Rooman viimeisenä olympiailtana luki olympiastadionin tulostaululla: ARRIVEDERCI A TOKYO (Näkemiin Tokiossa). Tämä toivotus aiheutti kisojen valtavimmat suosionosoitukset. Silloin oli neljä vuotta olympiadi aikaa Japanin kilpailuihin. Nyt on jäljellä enää muutamia viikkoja olympialaisiin syntymiseen.

Viime vuoden lokakuussa, 12 kuukautta ennen 18. kesäkisojen alkua, olivat järjestäjät sitä mieltä, että tämän vuoden elokuussa olisivat kaikki valmista kilpailupaikoilla. Tämä pitää paikkansa vain osittain — viimeiseen hetkeen asti käy eräillä areenoilla vielä kilke ja kalke. Tapahtumien keskipiste, olympiastadion, on kuitenkin jo valmiina. Se sijaitsee Meijissä, suosituissa Tokion puistossa.

TILAA 80,000 KATSELIJALLE

Olympiastadionin rakennustyö aloitettiin vuonna 1957 ja se valmistui vuonna 1963. Täällä suoritetaan avajaiset, päättäjäiset, yleisurheilukilpailut, jalkapalloilun loppuottelu ja hyppykilpailu kansakuntien palkinnosta ratsastuksessa.

Katsomoon mahtuu normaalisti 72,000 ihmistä, mutta sinne lasketaan voitavan tunkea tiukan paikan tullen vielä 8,000 ihmistä lisää. Juoksurata on nopea, se on päällystetty kuten hyppypaikatkin asfalttia muistuttavalla materiaalilla.

Tärkeä japanilaislaji, voimistelu viedään läpi kunnallisessa urheiluhallissa, jonne mahtuu 7,000 katselijaa. Vesipallo-ottelut pelataan suureksi osaksi kunnallisessa uimahallissa, jossa on tilaa 3,000 katselijalle. Molemmat laitokset ovat olympiastadionin välittömässä läheisyydessä.

"MAAILMAN KAUNEIN"

Uimastadionilla, jossa on tilaa 13,000 katselijalle, kilpaillaan uinnissa ja uimahyppyissä. Lisäksi tässä vastapäätä olympiakylää sijaitsevassa laitoksessa pelataan neljä vesipallo-ottelua.

PAINIA KAHDEKSANKULMAISESSA HALLISSA

Japani pyrki kisojen järjestäjäksi jo vuonna 1940, mutta silloin tuli sota. Silloin rakennettiin Komasawastadion (20,000 katselijaa). Komasawa-alueen rakennukset on ryhmitelty korkean näkötornin ympärille, josta johdetaan liikennettä. Painijat yrittävät otteita toisistaan kahdeksankulmaisessa hallissa, jonne mahtuu 4,000 katselijaa. Vuodelta 1940 on peräisin myös 10 kilometrin päässä sijaitseva ratsastuspuisto 2,500 katselijalle.

—•—

SM-pyöräilyssä oli hurja 42 km/t vauhti

Lahti. — Maantiepyöräilyn SM-kilpailut jatkuivat sunnuntaina Lahden pyöräilijöiden järjestämänä yleisen sarjan 196 km:n maantieajolla, joka oli samalla olympiakatsastus. Sää oli pilvipoutainen ja tuulikin oli heikko, joten olosuhteet olivat parhaat mahdolliset.

Kilpailu ajettiin kolmena lenkkinä ensin Vääksyyn ja takaisin sekä sen jälkeen kahdesti Heinolaan ja takaisin. Rata oli raskaine nousuineen erittäin onnistunut, josta heikkokuntoiset putosivat armotta matkalla. Kilpailun vauhti oli koko ajan erittäin kova, jota voittajan ajan 4-39.39 osoittaa. Tämä vastaa 42 km:n keskituntinopeutta ja on kansainvälisestikin korkeaa luokkaa. Kilpailun sankariksi kohosi Kokkolan Antero Lumme, joka tiukassa loppukirikamppailussa otti kolmannen perättäisen mestaruutensa. Hänen kanssaan samassa ryhmässä tulivat maaliin hopeamies Esko Hautamäki ja pronssille kirinyt Jorma Ylitalo ja neljänneksi jäänyt Raimo Honkanen.

—•—

Pyrhönen perhosteli jälleen SE:n ja PE:n

Riihimäki. — Eila Pyrhönen paranteli jälleen nimissään olevaa 100 metrin perhosuinnin Suomen ja Pohjoismaiden ennätystä Riihimäellä sunnuntaina pidetyissä kolmansissa olympiakatsastuskilpailuissa. Eilan aika oli 1.08,2. Entinen SE oli tämän kesän tuotetta 1.08,6.

Uimarit tyytyivät tällä kertaa kahteen Suomen ennätykseen, joista toinen tuli Ulla Patrikan nimiin 100 metrin selkäuinnissa, jossa hänen aikansa oli 1.15,3. Entinen SE oli Ritva Virtasella luvuin 1.15,7.

ERIKOISHINNOILLA
MATKA-, LOMA- JA TAVARAVAKUUTUKSIA, SAMOIN TULO-, OMAISUUS-, LÄÄKÄRI-, YM. VAKUUTUKSIA.
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(Täydellinen vakuutustoimisto)
697 Bay Street, Toronto, Ontario, toimistopuhelin EM 6-8586
OLAVI NUMMINEN kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina klo 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clintonhaallissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: Mrs. Hilda Saari, 4086 Eton Street, North Burnaby, B. C.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla, Don-[illegible]

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina klo 8 illalla ja Johtokunta klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa, jonka kokoukselle Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ontario.

Suomella Pohjolan parhaat nuoret yleisurheilupojat

Kongsvinger. — Suomi voitti viime lauantaina ja sunnuntaina nuorten yleisurheilun kolmimaaottelun 148 pisteellä Ruotsin 139 pistettä vastaan. Norja jäi kolmanneksi 104 pisteellä.

Tuloksia:

400 m aidat: 1) Jaakko Tuominen Su 51,5, 2) Hokan Öbergh Ru 54,5, 3) Rutger Jägerstedt Ru 54,9.

800 m: 1) Harri Jansson Su 1.51,7 2) Knut Brustad No 1.52,7. 3) Jan-Ake Halth Ru 1.52,8.

Pituus: 1) Bo Rune Ru 731, 2) Heikki Mattila Su 729, 3) T. Hautaaho Su 727.

Kuula: 1) Harald Loretzen No 16,90, 2) Antero Juntto 16.82, 3) Bengt Christiansson Ru 16.39.

Keihäs: 1) Lennart Hedmark Ru 75 53, 2) Terje Thorslund No 72.26, 3) Matti Toivonen Su 67.67.

200 m: 1) Ole Bernt Skarstein No 21,1, 2) Bo Althoff Ru 21.2, 3) Richard Simonsen No 21,4.

3,000 m: (Tarkistusmittauksessa todettiin rata 200 metriä liian lyhyeksi.) 1) Ilpo Matilainen Su 8.29,5, 2) Raimo Rossinen Su 8.30,8, 3) Jörgen Jensen Ta 8.31,8.

Seiväs: 1) Sakari Orkamo Su 450, 2) Karl-Gustaf Burlin Ru 440, 3) Erkki Mustakari Su 420.

1000 metrin viesti: 1) Ruotsi 1.55.6, (uusi PE), 2) Norja 1.56,5 (uusi NE), 3) Suomi 1.56,7 (uusi SE), 4) Tanska 2.02,9.

ENSIMMÄINEN PÄIVÄ:

100 m: 1) Pentti Mankila, S 10,9, 2) Bo Althoff, R 11,0. 3) Rikhard Simonsen, N 11,0.

110 m aidat: 1) Hokan Öbergh, R 14,9, 2) Johnny Hokansson, R 15,2, 3) Markku Halonen, S 15,3.

400 m: 1) Jaakko Tuominen, S 47,8, 2) Bo Althoff, R 48,1, 3) Rikhard Simonsen, N 48,8.

1500 m: 1) Arne Kvalheim, N 3.53,2, 2) Rune Holmen, S 3.53,2. 3) Kurt Olausson, R 3.53,3.

1,500 m esteet: 1) Ilpo Matilainen, S 4.08,1, 2) Claes-Göran Olsson, R 4.09,9. 3) Olle Engman, R 4.13,2.

Korkeus: 1) Stein Sletten, N 201, 2) Bo Jonsson, R 201, 3) Kari Lappalainen, S 195.

Kolmiloikka: 1) Pertti Pousi, S 15.74, 2) Birger Nyberg, R 15.39, 3) Ismo Salmi S 14.81.

Kiekko: 1) Rikhard Bruch. R 48.71, 2) Matti Jouppila, S 47,94, 3) Iver Hole, N 47.01.

Moukari: 1) Risto Miettinen, S 54.03, 2) Per-Ivar Karlsen, N 53.52, 3) Raivo Savinainen, S 50.63.

4 x 100 m: 1) Suomi (Hokan, Lindberg, Pentti Mankila, Seppo Jussila, Yngve Blomqvist) 41.9, 2) Ruotsi 42,3, 3) Norja 42.3, 4) Tanska 42,6.

Pisteet ensimmäisen päivän jälkeen: 1) Suomi 81, 2) Ruotsi 73, 3) Norja 54.

—•—

Irina Press sivusi ME:tä; Brumel 224

Moskova. — Irina Press sivusi viime sunnuntaina Kievissä pidetyissä kilpailuissa 80 metrin aidoissa Saksan Cisela Birkemeyrin nimissä olevaa maailmanennätystä 10.5. Maailmanennätystä on aikaisemmin sivunnut myös Englannin Betty Moore.

Valeri Brumel hyppäsi korkeudessa tuloksen 224. Hän teki kolme yritystä uudesta maailmanennätyskorkeudesta 229, mutta tällä kertaa ei rima pysynyt vielä paikallaan.

Maailman turuilta

GORILLAIN TARZAN

Miksi gorilloja kannattaa tutkia? "Jotta oppisi ymmärtämään itseään", sanoo George B. Schaller. Hän vietti kaksi vuotta Afrikassa veljellein gorillain kanssa ja oppi niin paljon, että teki siitä kirjan "Gorillan vuosi".

Schaller kertoo, että gorilla syö aamiaista noin kaksi tuntia ja nukkuu kolmisentoista tuntia. Naaraat tuntevat halua sukupuoliseen kanssakäymiseen vain kolmena tai neljänä päivänä kuukaudessa, ja niinpä urosgorilla joutuu joskus pysyttelemään naaraista erillään vuodenkin. Gorilla näyttää julmalta, mutta se on hyvin huono päättämään, hyökätäkö vai ei. Kun Schallerin piti arvata, hyökkääkö gorilla, hän ajatteli vain, mitä hän itse tekisi sen asemassa.

* * *

MISSIS MOSKOVASSA

Eräs amerikkalainen Missis mielistyi Moskovassa turistimatkalla ollessaan Kremlin nähtävyyksiä esittelevään tulkkiin siinä määrin, että päätti antaa tälle neuvoja kauneudenhoidossa. Missis oli tullut sellaiseen johtopäätökseen, että Neuvostoliition kaunottaret eivät osaa laihduttaa itseään tarpeeksi ja sen vuoksi hän kutsui tulkkitytön syrjään ja kysyi huolestuneena:

— Kuinka Te, noin poikkeuksellisen kaunis neiti, ette huolehdi paremmin ulkonäöstänne. Jos söisitte vähemmän, ei vatsanne kasvaisi tuollaiseksi. Vai eikö teillä ole korsetteja?

Kaunotar vastasi hämillään:

— Kyllähän meillä ,tuota . . . mutta lääkärit eivät anna lupaa, saan nimittäin kahden kuukauden kuluttua lapsen . . .

Nuori moskovalainen rouva oli vain hämillään, mutta amerikkalaisen neuvonantajan suu jäi pitkäksi aikaa auki.

Suurjuhlien jälkimainingeista aletaan selvitä Eteläpäässä

South Porcupine. — Terveisiä taas täältä "ylämaista". Olemme keräilleet viime päivinä niitä Suurjuhla-kamppeita kokoon ja koettaneet katsoa, että jokainen saa omansa. Huomioikaa, kun näin suuret juhlat oli järjestettävänä, niin siinä tarvittiin monenlaista "vekotinta". Uusia oli ostettava ja toisia piti lainata ja joskus joutui pientä esinettä etsimään päiväkausia. Tuntuu kuin olisi aivan narrina koko touhussa, melkein samalla tavalla kuin poikasena ollessa syksyn saapuessa ja elukoiden teurastuksen alkaessa. Kun aikamiehet olivat saaneet isokokoisen sonnin penkkiin, niin he lähettivät meidät poikaset hakemaan naapurista "hännän vedintä" lainaksi. Sen piti olla sitä varten, että nahka vedettiin pois hännän päältä. Naapurin isäntä tavallisesti antoi jonkinlaisen puukalikan, joita olisi ollut kotonakin joka paikassa. Mutta huvinsa täytyy olla kaikessa.

Niin me pohjolaiset, jotka olimme tällä kertaa niiden juhlien kunnostajina, hakkasimme myöskin puut ja kannoimme vedet. Mutta näin jälkeenpäin ajateltuna se oli sittenkin hyvin kunniallinen tehtävä meille ja selviydyimme kaikesta kuin pelkällä säikähdyksellä. Tyttöjoukkomme oli kyllä verrattain pieni ja sen täytyi työskennellä sitä ahkerammin ja panna "isoremmi" päälle useammin.

Mutta kun katselin ja kuuntelin mahtavia ohjelmaesityksiä. joita oli paljon niissä juhlissa, niin myöntää täytyy, että hikisen työn olivat tehneet vieraammekin, niin voimistelun kuin urheilujenkin harjoittamisessa. Sitten ne henkiset ohjelmat olivat todellakin korkeata tasoa, jollaista näkee ja kuulee hyvin harvoin. Henkilöt, jotka eivät saavu tällaisille Suurjuhlilla jäävät vaille todella hyviä antimia, jotka sille on tarjottavana tämän verrattain lyhyen elämän aikana.

Kaikesta huolimatta, paljon oli saapunut juhlavieraita, jotka varmasti saivat nauttia koko rahan edestä. Omalta kohdaltani en osannut odottaa niin suurta juhla - yleisöä, sillä onhan tämä meidän seutumme verrattain syrjäinen paikka suuremmista suomalaiskeskuksista katsottuna. Mutta vieraita oli aina British Columbiasta ja Californiasta asti. Siis teille kaikille, niin lähi- kuin kaukaisemmiltakin seuduilta saapuneille lausun meidän pohjolaisten puolesta kiitokset.

Haluamme lausua kiitokset myöskin teille kaikille, jotka juhlan aikana ojensitte auttavan kätenne. Kirkland Laken ja Cobaltin toverit olivatkin lupautuneet jo aikaisemmin meidän avustajiksemme, mutta saimme apua myöskin muilta paikkakunnilta saapuneilta Werner Jokela, Reino Lörberg ja Jussi Kuuttila Torontosta tekivät töitä meidän kanssamme kilpaa jo juhlien aatonaattona. Siis kiitos teille kaikille, jotka veitte tätä yhteistä asiaamme kunnialliseen voittoon.

Valitamme sateisen sään vuoksi, joka etenkin lauantaina teki haittaa koko touhulle pienin sisätilojen tähden. Mutta mitään parempaa emme voineet järjestää, vaikka teimmekin parhaamme. Ikävyydellä vain voimme todeta, että monen täytyi kääntyä ovelta takaisin kun tilaa ei ollut. Näin tapahtui lauantai-iltapäivän konsertissa ja samoin juhlanäytelmän esityksessä. Näin ollen oli kaikki sisätilaisuudet ylikansoitettuja. Ainoana poikkeuksena oli sunnuntai-illan juhlakonsertti, jota varten oli varattu paikkakuntamme uuden korkeakoulun suuri juhlasali, joka kaikessa komeudessaan on aivan nykyaikainen. Näin jälkeenpäin ajateltuna tuntuu siltä, että siinä salissa ei ole koskaan aikaisemmin ollut niin mahtavaa konserttia. Ottakaamme esimerkiksi kantaatti "Ihmisen polku", jonka eri paikkakuntien kuorot esittivät yhdessä. Tämä mahtava esitys nousi siinä juhlasalissa niin korkeisiin mittasuhteisiin, että tuskin kantaatin esitystä on missään aikaisemmassa Suurjuhlassa seurattu samanlaisella hartaudella, koska se on esitetty ulkoilmassa, tuulen huminassa ja kansanjoukkojen rauhattomassa hälinässä.

Suurjuhlissa esiintyneet laulukuorot antoivat todella korkeatasoisia esityksiä. Näiden kuorojen rinnalle on myöskin viime vuosina tulleet soittajat, kuten todisti juhlassa esiintynyt yhdistetty orkesteri, erillisenä esiintynyt Melody-orkesteri ja Leo Niemen haitariorkesteri sekä lisäksi Toronton poikien "Sekstetti". Kaiken tämän me juhlassa olleet saimme kuulla ja nähdä ja olemme teille kiitollisia kaikista esityksistänne.

Ensi kertaa meille pohjoislaisille lauloi myöskin Beaver Lakelta kotoisin oleva Eero Kinos ja kovat olivat kättentaputukset, joista ei meinannut tulla loppua lainkaan ja sen vuoksi hän lauloikin ylimääräisen laulun "Ranta-saunassa". Sauna on aina suomalaisten hermoja lepuuttanut. Ei ole miestä suotta sanottu Beaver Laken Rautavaaraksi.

Ne voimistelu ja tanssiesitykset, joita yleisöllä oli mahdollisuus seurata siinä päättäjäiskonsertissa, olivat erikoisella huolella harjoitetut. Siksipä monelle juhlavieraalle jäi mieleen, että tämä oli yksi arvokkaimmista juhlakonserteista, mitä suomalaiset ovat näiden suurjuhlien yhteydessä koskaan järjestäneet.

Juhlakentän laidalla kuulin kahden miehen väittelevän siitä että kuinka paljon autoja oli pysäköitynä kentän lähettyvillä. Sunnuntain päiväjuhlassa olivat pysäköintipaikat täynnä ja toisellakin puolella tietä oli autoja pysäköitynä mailikaupalla. Lasse Sinisalo tiesi kertoa, että ainakin 500 autoa oli juhlapaikalla. Mutta Lassekin on käynyt sen rippikoulunsa suurimmalta osalta halonhakkuussa, kuten tässä toisetkin, joten voiko siihen sitten luottaa, mutta paljon näkyi autoja kuitenkin olevan. Melkein kuin Niagaralla parhaina turistipäivinä.

Siitä ruokapuolesta minun ei sovi paljon kirjoitella näin jälestäpäin, mutta paljon siellä syötiin. Viisitoista hyvin suurta kalkkunaa meni sunnuntaina kuin kuumille kiville ja niiden lisäksi vielä palvattuja sianreisiä muutama tusina. Ei voi sanoa niin kuin se entinen metsäurakoitsija, joka laski miehille lopputiliä että "ompas sinulla noita ruokapäiviä, vaikka ruoka on ollutkin vähän niin ja näin."

Juhlilla oli eräs entinen Eteläpään emäntä, joka aikoinaan ruokki täällä "mainareita" (nimeä en uskalla mainita vaikka mielent tekisi). Hän tarjosi kaikille Port Arthurin kuorolaisille kalkkunapäivällisen ja sanoi kunnioittavansa näiden ihmisten työtä kulttuurijärjestön eteenpäin viennissä. Toivoisin, että kaikilla kuoroilla olisi tällaisia salarakastajia.

Kahvia juotiin myöskin monta tuhatta kupillista ja kotitekoista pullaa meni kaupaksi koko juhlan ajan, eikä loppunut leipäkään. Monet juhlavieraat saivatkin "Annastukin" kainaloonsa kun lähtivät kotimatkalle juhlan päättyessä.

Jotkut kuuluivat ihmettelevän, että kuinka sitä vehnää jäi niin paljon näiden pohjoislaisten käyttöön, vaikka viime syksynä sitä myytiin niin suuret määrät kansandemokraattisille maille ja Neuvostoliitolle.

Kolmet tanssit pidettiin näiden juhlien aikana ja ne olivat kaikki riemukkaita tilaisuuksia. Näissä "vanhatkin ne nuortui kuin lapset leikimään." Jokaisessa tilaisuudessa meinasivat talon seinät pullistua ulos väenpaljouden vuoksi. Kaksissa tansseissa soittivat nämä kotikylän pojat ja yhdet tanssit soitti Hakoojan yhtye. Sitä yhtyettä on täällä kovasti kehuttu ja kansa ihmetteli pienikokoista rumparia. Voinkin lopettaa tämän juttuni kansan yhteiseen, toteamukseen, että ne olivat Suurjuhlat, joissa oli myöskin yksi pieni pelimanni. — H.

Lumpa-lahko jatkaa veritöitä Rhodesiassa

Lusaka. — Pohjois-Rhodesian fanaattisen Lumpa-lahkon kannattajien ilmoitetaan surmanneen jälleen 17 ihmistä ja lähes kaksi viikkoa jatkuneiden väkivaltaisuuksien vaatimien kuolonuhrien lukumäärän nousseen 326:een.

Hallituksen edustaja ilmoitti lumpien viime viikolla hyökänneen erästä Lundazin alueella maan itäisessä maakunnassa olevaa kylää vastaan, surmanneen 17 ihmistä ja ottaneen vangiksi 50, joista puolet pääsi myöhemmin pakenemaan.

Alueen yläpuolella lentäneet ilmavoimien koneet, jotka tarkkailivat 2,000 Alice Lenshinan kiihkeän kannattajan uusiin taisteluihin valmistautumispuuhia, ilmoittivat havainneensa ainakin 15 kylän palaneen maan tasalle poliisin edustajain antamien tietojen mukaan. Hän lisäsi, että armeijan yksikköjen uskotaan olevan matkalla Lundazia ympäröiville alueille, jonne yli 2,000 pakolaista on paennut lumpien karkoittamina.

Liput liehuivat puolitangossa Pohjois-Rhodesiassa viime päivien väkivaltaisuuksissa kuolleiden muistoksi.

Pääministeri Kenneth Kaunda on antanut määräyksen naisprofeetta Alice Lenshinan, joka väittää heränneensä kuolleista kitkeäkseen noituuden väestön keskuudesta, vangitsemisesta elävänä tai kuolleena.

Lahkon johtajan jäljille ei kuitenkaan vielä ole päästy. Lenshinaa ei ole näkynyt sen jälkeen kun levottomuudet alkoivat.

Italian kommunistinen puolue kasvaa

Rooma. — Unita kertoo, että Italian kommunistisen puolueen jäsenmäärä oli elokuun alussa 1,638,000. Tänä vuonna puolueen jäseniksi on liittynyt 143,000 henkilöä ja kommunistiseen nuorisoliittoon 47,000 uutta jäsentä.

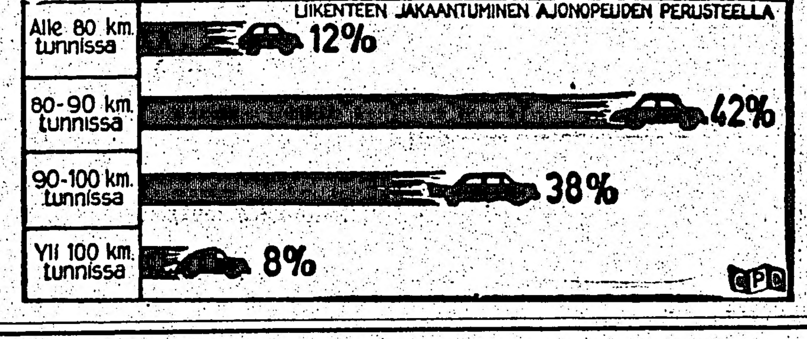

Parhaat onnittelumme Sinulle

John Lampi

50-vuotissyntymäpäiväsi johdosta

Monia onnentäyteisiä vuosia lisää
toivottavat seuraavat ystävät

Laura ja pojat
Aili Sofi, Hilma Ericson
Aino ja Heikki Pitkänen
George Pitkänen
Hilkka, Tauno ja Allan Hoffren
Annie ja William Jakku
Salmi ja Väinö Järvi
Lempi ja Vili Sihlman
Mary ja Eino Alanko
Helga Piesanen

Martha ja Maunu Hopiavuori
Pansy ja Paul Isännäinen
Laura ja Vietti Uusivirta
Martha ja Frank Enges
Elli ja Lauri Koski
Helen ja Felix Mäki
Fabi ja Lahja Mäki
Wilma Kasi
Signe ja Swen Wallsten
Selma ja Väinö Jaakkola

KIITOS

Hyvät ystävät ja sukulaiset. Kiitos hauskasta illasta, minkä järjestitte minulle syntymäpäiväni merkeissä. Kiitos arvokkaista ja hyödyllisistä lahjoista sekä pöydän antimista

Teitä muistaen,
JOHN LAMPI
Kirkland Lake, Ont., elokuun 9 pnä 1964.

NLn MAAPERÄSSÄ RIITTÄÄ KULTAA

Moskova. — Viime aikoina länsimainen, eritoten amerikkalainen lehdistö on levittänyt uutisia Neuvostoliiton kultavarojen "ehtymisestä".

Näiden uutisten johdosta aikakauslehti Novoje Vremja kääntyi valtion geologisen komitean päägeologi G. Fossin puoleen ja tiedusteli asiaa.

G. Foss kertoi Lena-joelta tavatuista runsaista kultaesiintymisistä. Konkreettisin numeroin hän kumosi länsimaisten "asiantuntijain" väitteet Lena-joen kultaesiintymien ehtymisestä ja huomautti, että Lenan esiintymät eivät ole maan ainoita kultavaroja.

Neuvostoliitossa on lisäksi avattu monia uusia, rikkaita kultaesiintymiä, kertoo Foss. Viime aikoina on tavattu runsaita esiintymiä Kamtshatkalta, Verhojanskin harjun lähistöllä sekä Jena-joen suistosta. Aivan viime vuosina on löydetty runsaita kultaesiintymiä myös Uzbekistanista ja Kirgfisiastea, joissa on kaikki tarvittava suurten kaivosten avaamiselle. Tärkeimpiin kulta-alueisiin kuuluu tällä hetkellä myös Taka-Kaukasia.

Selostaessaan Kolymskin kulta-aluetta geologi Foss totesi, että sille ei löydy vertaa koko maailmassa. Alaskan ja Kalifornian kultavarat eivät riitä sille. Äskettäin avattiin suuret kultakaivokset Tshukotkalla.

Neuvostoliiton kullanjalostusteollisuudella on todella käytettävänään ehtymättömät raaka-aineet. Vuosittain huuhdotaan kymmeniä miljoonia kuutiometrejä maata — tästä määrästä voisi rakentaa kymmeniä Kheopsin pyramiidin suuruisia rakennelmia. Jopa tämä vertailu antaa kuvan Neuvostoliiton kultateollisuuden laajuudesta, toteaa Foss. Mahtavien voimalaitosten rakentaminen Jeniselle, Lenalle ja muualla kultaesiintymien läheisyyteen avaa uusia suotuisia mahdollisuuksia maamme kullanjalostusteollisuudelle. Puheet kultavarantojen ehtymisestä ovat kaikkea perää vailla, totesi Foss.

UUSIA ROMAANEJA

seikkailusta, rakkaudesta ja jännittäviä kuvauksia ihmiselämästä

SIRKKALIISA OKSANEN:

"Minä ja se toinen"

387 sivua — **Hinta sid. $3.75**

"Minä ja se toinen" on pirteä, vauhdikas romaani, jossa huumori ja traglikka käyvät käsi kädessä.
MINA — ihmisarka, vähäpätöinen pieni mies, kömpelö hissukka, jota naapurit pitivät salamyhkäisenä ja merkillisenä tyyppinä. JA SE TOINEN — mahtailija ja kehuskelija, joka tahtoi tehdä vaikutuksen, tahtoi olla enemmän kuin olikaan.

INDRIDI G. THORSTEINSSON:

"Numero 79 ajoon!"

137 sivua — **Hinta sid. $2.50**

Indridi G. Thorsteinssonin romaani on kova ja nykyaikainen. Ja jännittävä. Se on taitavasti toteutettu dramaattinen rakkauskertomus nyky-Islannista, kolmiodraama, jossa vain kahteen päähenkilöön saadaan tutustua: meiheen, nuoreen taksisuhariin, joka on kaupunkilaistumassa, vasta oppimassa pelin säännöt, ja naiseen, jonka aviomies on kaukana Kööpenhaminassa.

ANNA UNGELO:

"Pieni kehtolaulu rajalla"

134 sivua — **Hinta sid. $2.65**

Herkkä ja persoonallinen
PIENI KEHTOLAULU RAJALLA kertoo rakkaudesta, odotuksesta, pelosta ja koti-ikävästä suuressa vieraassa kaupungissa. Keskeisin henkilö on Karin, Samin vaimo, joka asuu Pariisissa, kaupungin laitamilla. Siellä hänellä on oma piha ja siinä jopa puu. Se tuntuu hyvältä ja turvalliselta silloin, kun koti-ikävä painaa ja mielessä ovat koivut ja suo.

ARMI KLEMETTI:

"Välähdyksiä elämästäni"

107 sivua — **Hinta sid. $2.00 — Kuvitettu teos**

Heikki Klemetin puolison toinen muistojen kirja
Kulttuurikaskut, musiikin ja taiteen suurmiehiin liittyvät tarinat sekä välähdykset lapsuudesta ovat tällä kertaa päällimmäisinä Armi Klemetin muistojen lippaassa. Siinä on välähdyksiä Suomen tunnetuista säveltäjistä — Heikki Klemetistä, Toivo Kuulasta, Oskar Merikannosta ja Jean Sibeliuksesta. Erittäin mielenkiintoinen teos musiikin harrastajille.

GEOFFREY JENKINS:

"Jäähyyhmää"

287 sivua — **Hinta sid. $3.50**

"Pelon mestarin" karmea jännitystarina
Geoffrey Jenkinsin, "Luurankorannikon" ja "Savujen maan" maailmankuulun tekijän uuden seikkailuromaanin huimat tapahtumat liikkuvat Etelämantereella ja Eteläisen jäämeren sumuisilla, äkkinäisten myrskyjen piiskaamilla vesillä. Tarinan keskushenkilö on Bruce Wetherby, sodanaikaisen englantilaisen vartioaluksen rohkea kapteeni, rauhan toimissa Cambridgen yliopiston harmiton luonnontieteilijä ja merentukimuksen professori.

MICHEL DEL CASTILLO:

"Tara"

339 sivua — **Hinta sid. $4.75**

Kuin andalusialainen laulu — kaunis, surumielinen, kiihkeä
Taran elämäntarina, minämuotoinen aviomiehelle kirjoitettu tunnustus, romaani vihasta ja rakkaudesta, pelosta ja intohimosta. Säästämättä itseään tai muita nainen paljastaa siinä elämänsä koko tragedian.

ALISTAIR MACLEAN:

Jääasema "Zebra"

305 sivua — **Hinta sid. $4.00**

"Zebra" on englantilaisten säähavaintoasema kaukana pohjoisella napajäätiköllä. Se toimii tehokkaasti, kunnes sieltä kerran kuullaan heikkoja SOS-merkkejä. Käy ilmi, että siellä on tapahtunut kohtalokas onnettomuus: raivoisa tulipalo hävittää aseman.

EILA PENNANEN:

"Mutta"

240 sivua — **Hinta $3.75**

"Mutta" on nimeään vastaava teos ihmisistä, joiden elämän aina yhtä salaperäinen ja yllättäen saapuva "mutta" sekoittaa. — Anja Aheisen kohtalo on Eila Pennasen kertomana johdonmukainen kokonaistapahtuma, looginen välttämättömyys, jossa vain kulloisetkin sävyt ovat arvaamattomia.

DAPHNE DU MAURIER:

"Lasinpuhaltajat"

370 sivua — **Hinta sid. $4.00**

Daphne du Maurier on omistanut uuden romaaninsa esi-isilleen Brulonnerien, Cherignyn, la Pierren ja Chesne-Bidault'n lasinpuhaltajamestareille. Suvun jäsenten jännittäviin vaiheisiin liittyy kuvaus Ranskan suuren vallankumouksen myrskyisistä vuosista. Kirjan kertojaminä on vanha leskirouva Sophie Duval, joka 80-vuotiaana kohtaa veljensä pojan Louis-Mathurin Busson du Maurier'n ja kirjoittaa sukunsa tarinan, jotta poika saisi tietää totuuden isästään ja suvustaan.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. Box 69, Sudbury — Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

ILMAINEN ASUNTO

HILJAINEN, LUOTETTAVA, lapseton aviopari saa vapaan asunnon velmon osa-aikaista talousapua vastaan. Kolme huonetta ja kylpyhuone yksityisessä lapsettomassa kodissa järvenranta-alueella. Kalustettuna tai kalustamattomana. Myös ilmainen sähkö, lämmitys ja puhelin. Soittakaa puh. 673-8277.

VUOKRATTAVANA

NYKYAIKAINEN, HYVÄSSÄ KUNNOSSA oleva kolmen huoneen apartmentti kylpyhuoneineen vuokrattavana Vapauden talossa. Kuuma- ja kylmävesi talon puolesta. Kohtuullinen vuokra. Kysykää: Vapauden konttori, 100 Elm St. W., puhelin 674-4264.

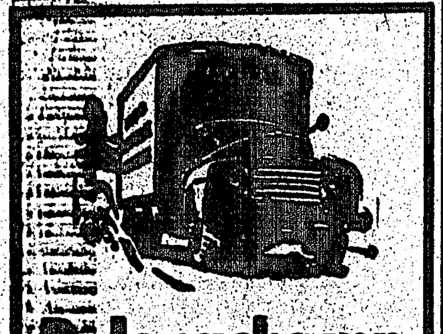

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN [illegible] ... TALOUSTARVIKKEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alerts-Visan kokous pidetään Finnish-haalilla torstaina, elokuun 20. pnä, alkaen klo 8 ill.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

Auttoi itseään ja sai 30 päivää vankeutta

Minto-kadulla asuva 31-vuotias Bruno Gamo otti viime tiistai-iltapäivällä olutta koteihin kuljetettavasta kuorma-autosta itselleen "kopan" olutta ja käveli kotiinsa.

Kuorma-auton kuljettaja, joka oli viemässä olutta läheisyydessä olleeseen taloon näki Gamon ottavan oluen ja antoi hänen tuntomerkkinsä poliisille.

Keskiviikkoamuna istuneessa poliisioikeudessa sai Gamon 30 päivän vankeustuomion varkaudesta.

Elm-kadulla kuultua

Yhdysvalloissa on aina vähemmän ja vähemmän villejä seutuja, mutta enemmän ja enemmän villiä ihmisiä.

MOON RIVER RESTAURANT
½ mailia pohjois. Moon Riverista
Sulkeudumme yleisön suosioon
T. W. LIEKKI
(11—25—1—15)

Junction Creekin virkailijat roskienjättäjien jäljillä

Junction Creekin puhtaanapitovirkailijat eivät aio sallia enää roskien heittelemistä puron alueelle.

Eräs mies on jo joutunut oikeuteen sen vuoksi kun hän kaatoi roskia puron alueelle. Herb Hatton sanoi torstaina, että se ei tule loppumaan siihen ellei roskia lakata jättämästä puron alueelle.

"Tiedettävästi on olemassa monia, jotka rikkovat tätä puhtaanapitolakia ja me haluamme saada heidät kiinni sekä toimittaa lain eteen."

Päätös siitä, että henkilöt, jotka pitävät puron aluetta kaatopaikkanaan tullaan asettamaan edesvastuuseen, tehtiin kolme viikkoa sitten. Syyllisiksi havaitut voidaan tuomita jopa $1,000 sakkoon.

Virkailija Colin Caswell sanoi, että liian paljon veronmaksajien rahoja on tuhlattu edesvastuuttomien ihmisten vuoksi ja siitä tehdään loppu. Sudburyn kaupunki joutui maksamaan viime vuonna yli $10,000 puron puhtaanapitämisestä.

Korkeakorkoiset kengät syynä onnettomuuteen

Korkeakorkoiset kengät ovat hyvin viehättävät, mutta toisinaan ne voivat myöskin aiheuttaa vaikeuksia.

Viime tiistaina 26-vuotias Thelma Dini syytti korkeakorkoisia kenkiään liikenneonnettomuuden aiheuttajaksi.

Hän kertoi poliisille, että ajaessaan Paris-katua kohti etelään hänen kengänkorkonsa meni läpi auton lattian ja vangitsi hänen jalkansa auton kaasutuspetaalin päälle.

Auton vauhti kiihtyi ja kääntyessään kulman ympäri miss Dini menetti auton hallinnan, jolloin auto pyörähti ympäri menneen ojaan.

Miss Dini, joka on asunut eräässä Sudburyn hotellissa, säilyi onnettomuudessa loukkaantumattomana, mutta hänen autonsa meni romuksi.

Rakentaminen alas huimaavasti tänä vuonna Sudburyssa

Kuluvan vuoden heinäkuussa myönnettyjen rakennuslupien arvo laski huimaavasti verrattuna viime vuoden saman kuukauden annettujen arvoon.

Heinäkuussa myönnettyjen rakennuslupien arvo oli sensijaan $1,190,250 eli yli puoli miljoonaa suurempi.

Kuluvan vuoden ensimmäisenä seitsemänä kuukautena Sudburyn kaupungissa on myönnetty rakennuslupia yhteensä $3,045,826 arvosta, mikä summa on $2,275,664 pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Visan kokous on Wanupin haalilla elokuun 18 pnä

V- ja u.-seura Visan kokous pidetään CSJ:n Wanupin osaston haalilla ensi tiistaina, elokuun 18 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Kaikkia seuran jäseniä pyydetään saapumaan tähän kokoukseen, sillä siellä tullaan päättämään seuran syys- ja talvitoiminnasta. Muistakaa siis ensi tiistaina. — P. H.

"Stalinin auto" New Sudburyn k-keskuksessa

Käsintehdyksi väitetty "Stalinin auto", jonkalaisia N-liitossa on tehty sarjatuotantona oli näytteillä New Sudburyn kauppakeskuksessa viime torstaina ja perjantaina. Tälaisia autoja tuotettiin "Zis" merkkisenä sarjatuotantona, joihin tehtiin erikoisvarustuksia tärkeimpiä henkilöitä varten.

Auton merkiksi on annettu "Zis" Stalin tehtaan nimikirjaimien perusteella. Se painaa 7,500 paunaa, on 26 jalkaa pitkä ja voi kiihtyä 185 mailin tuntivauhtiin.

Stalinin väitetään antaneen auton lahjaksi Mao-Tse-Tungille, vuonna 1951, joka puolestaan lahjoitti auton veljenpojalleen. Jutussa sanotaan, että veljenpoika oli kiertelemässä Koreassa ja joutui kiinni etelä-korealaisten toimesta.

Yhdysvaltalaisen kenraali Walton G Walkersin sanotaan saaneen surmansa jeeppionnettomuudessa ollessaan YK:n joukkojen komentajana Koreassa ja kun hänen vaimonsa meni hakemaan miehensä ruumista pois, niin Etelä-Korean presidentti Syngman Rheen sanotaan luovuttaneen auton mrs Walkersille.

Tämän jälkeen sanotaan mrs Walkerin myyneen auton eräälle sukulaiselleen, joka puolestaan myi sen eräälle New Yorkin museolle. Kaksi vuotta jälkeenpäin sanotaan museon myyneen auton nykyiselle omistajalle Sorrellille.

Auton nykyhetkellä rakentamisen kustannuksien sanotaan nousevan $87,000 ja kun otetaan huomioon eräiden työväenpiirien lausuntoja N-liiton autoteollisuudesta, niin saamme tietää, että se alkoi vasta vuonna 1933 voidaan pitää tätä merkityksellisenä. Tämän auton väitetään valmistuneen vuonna 1950.

Auto voi mahdollisesti olla samanlainen kuin on monissa sirkuksissa näytteillä. Esimerkiksi Toronton sirkuksessa voi olla amerikkalaisen gängsterin, Dillingerin auto näytteillä ja kun menette muutaman kymmenen mailia toiseen kaupunkiin, niin taas teillä on mahdollisuus mennä katsomaan saman Dillingerin autoa. Siis mahdollista sirkushuiputusta.

Kansalais-oikeuksien uhrien hautajaiset

New York. — Tuhannet valkoihoiset ja neekerit osallistuivat sunnuntaina New Yorkissa Mississippissä surmattujen kansalaisoikeuksien puolesta taistelleiden Andrew Goodmanin ja Michael Schwernerin hautajaisiin. Muistopuheissa nuorukaisia nimitettiin kansalaisoikeuksien marttyyreiksi.

Poliisi poisti kesken hautajaisseremonioiden kukat kirkosta, koska muuan tuntematon ääni oli puhelimessa ilmoittanut, että kirkkoon on sijoitettu pommi. Mitään ei kuitenkaan löydetty.

Koirat elintason esikuvina Yhdysvalloissa

Viime viikolla painosta tulleessa erässä englanninkielisessä valtalehdessä julkaistiin erään palstakirjoittajan pakina, missä selostetaan juurta jaksain kuinka Yhdysvalloissa kohdellaan rikkaiden koiria paljon paremmin kuin tavallista kansaa.

Palstakirjoittaja palautti mieliin kuinka koiriaan rakastavat yhdysvaltalaiset olivat nostattaneet aika melun sen johdosta, että Yhdysvaltain presidentti Johnsonista oli otettu Valkoisen talon pihamaalla kuva hänen kohottaessa kahta koiraansa irti maasta pitäen niitä pitkistä korvistaan.

Kuva oli joutunut myös Kiinan suurimman lehden, Pekingissä painetun Kansan päivälehden palstoille selostuksin: "Samanaikaisesti kuin tuhannet yhdysvaltalaiset työttömät ihmiset käyvät puutetta rikkaiden koirat elävät erittäin loistokasta elämää."

Kiinalainen päivälehti kertoo edelleen kuinka yhdysvaltalaiset rikkaat kuljettavat koiransa näitä varten järjestettyihin erikoisiin ravintoloihin, kauneussalonkeihin ja vaatekauppoihin ja järjestävät näille kotieläimilleen vielä erityisiä pankkitilejä, illatsuja ja upeita hautajaisiakin. Lehti väittää edelleen, että presidentti oli ehkä yrittänyt näiden kuvien järjestämällä hankkia itselleen lisää kannatusta rikkaiden koirien rakastajien taholta.

"Valitettavasti tapahtui aivan päinvastaisesti", lisää kiinalainen lehti. Hänen koiria kunnioittamaton käyttäytymisensä ei ainoastaan epäonnistunut hänen yrittäessä kiillottaa koirien rakastavien rikkaiden sydämiä, vaan aiheutti lisäksi hänen suuren kohun, joka vaikutti myös hänen vaalikampanjaansa.

Kansan päivälehti havaitsi ironiseksi sen, että koirien nostelemininen korvista oli herättänyt niin suurta melua rikkaiden keskuudessa samanaikaisesti kuin he eivät ole lainkaan huomioineet sitä eikä ääntään korottaneet sen johdosta, että Johnsonin hallituksen johdolla oli käytetty vesiletkuja, poliisien patukoita ja kyynelkaasua elinoikeuksiensa puolesta taistelevia neekereitä vastaan. "Nyt heidän jalomielisyytensä kohdistuu koiriin", sanoi lehti lopuksi.

Niin, juttu on kyllä vanha, mutta kirjeenvaihtajien mieltä kiinnosti se siitä syystä, että se tuli tällä kertaa esiin juuri kiinalaisten taholta — samalta taholta, jolta yhdysvaltalaiset johtajapamput ovat viimeaikoina odottaneet suurempaa riitaa Neuvostoliiton kanssa.

Näin ei ole kuitenkaan käynyt.

Iloksemme voimme todeta, että Kiinassa vielä arvostetaan kaikista länsimaisista parjauksista ja toisella kädellä kosimisesta huolimatta ihmiselämä arvokkaammaksi kuin Yhdysvalloissa.

* * *

Kun tässä nyt tuli yhdysvaltalaisia rahamiespiirejä arvostelluksi toisen suun kautta, niin voimme samalla palauttaa mieliin miten Kiinassa suhtaudutaan erääseen canadalaiseen — tri Norman Bethuneen, joka kuoli useita vuosia sitten Kiinassa.

Montrealilaista kirurgia, Norman Bethunea, joka palveli Kiinassa vallankumouksellisten joukkojen keskuudessa näiden ollessa taistelussa japanilaisia hyökkääjiä vastaan, muistetaan kautta Kiinan yhtenä Kiinan vallankumouksen suurena sankarina.

Vaikka tri Bethunea tuskin muistetaan useimmissa piireissä hänen kotimaassaan, niin hän on suuresti kunnioitettu Kiinassa ja tuonut tälle maalle huomattavasti kunnioitusta kiinalaisten keskuudessa.

— Ihmiselämä on raudan kaltainen; jos sitä käytetään se pysyy kirkkaana, mutta käyttämättä sen ruoste syö. — H. Muller.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Vahinko ei tule kello kaulassa

Kesä on aivan erityistä tapaturmien aikaa. Tapaturmaisesti kuolee vuosittain yli 2,000 henkeä vuonna 1962 oli virallinen luku Suomessa 2,426. Lähes kolmas osa näistä tapaturmista tapahtuu kodin piirissä. Eniten aiheuttavat näitä tapaturmia kuumat ja syövyttävät aineet, 80 % kaikista tähän ryhmään kuuluvista tapaturmista. Seuraavana ovat myrkytykset. Varsinkin lapset joutuvat myrkytysten uhreiksi. Uskomatonta, mutta väitetään, että Suomessa kuolee myrkytyksiin yhtä monta lasta kuin koko Yhdysvalloissa ja noin kolme kertaa enemmän kuin Ruotsissa. Tulipaloja ja räjähdyksiä tapahtuu myös kodeissa suhteellisen paljon. Synteettisistä aineista valmistetut kankaat ja vaatekappaleet, jotka voivat syttyä helposti palamaan esim. tupakasta, ovat lisänneet palovaaroja kodeissa.

Polttoaineiden varastoinnissa ei aina noudateta voimassaolevia määräyksiä. Auto- ja traktoritalleissa ei aina ole riittävän hyvää ilmanvaihtoa, jotta vaaralliset kaasut poistuisivat.

Putoamisia ja kaatumisia tapahtuu kodeissa runsaasti. Suojaamaton luukku on vaaran paikka. Taloustikkaiden puuttuminen ja liukkaat lattiat ovat suurimpia syyllisiä. Tapaturma voi uhata traktorimiestä ojan reunamilla ja risteyksissä Peräkärry on opittava kuormaamaan tilanteen mukaan, ettei vahinkoa sattuisi. Koneiden taitamattomasta käsittelystä aiheutuu monia tapaturmia. Käynnissä olevan koneen huoltaminen on aina uhkarohkeata leikkiä. Autot ja koneet eivät ole lasten leikkipaikkoja. Leikkivät lapset ovat arvaamattomia liikkeissään, joten heidän kanssaan ollessa on erityistä syytä varovaisuuteen.

Tietämättömyyttä ja ajattelemattomuutta on paljon, se todetaan yhä uudelleen. Varsinkin lapsia, joilla ei ole vielä paljon kokemuksen tuomaa ymmärrystä, on opastettava ja varoitettava.

KUNPA MUISTAISIMME:

1. Huono valaistus on monen onnettomuuden alkusyy.
2. Vialliset tikapuut voivat saada aikaan vakavan vamman.
3. Lehmän pusku tai hevosen potku ovat aiheuttaneet monta sairaalamatkaa.
4. Liukas lattia on syynä moneen elinikäiseen vammaan.
5. Vialliset johdot ja roikkalamppu ovat vaarallisia.
6. Myrkyt, lääkkeet ja räjähdysaineet on säilytettävä lukkojen takana.
7. Tulta on opittava käsittelemään oikein.
8. Heitteille jätetty heinähako voi pistää pahasti.
9. Veneessä ei saa keikkua. Uimataito on vesillä liikkujalle välttämätön.
10 Korkean kuorman päällä on varovaisuus tarpeen.
11. Hiekkakuopan seinämät ovat helposti sortuvia.
12. Rakennustöissä vaanivat monet vaarat.

* * *

Oikea ilmanvaihto tärkeää navetassa

Ilmanvaihdon järjestelyyn on karjarakennuksissa kiinnitettävä erikoista huomiota. Varsin monen eläinsuojan ennenaikaiseen lahoamiseen on syynä juuri puutteellinen ilmanvaihto. Niinpä eräässä varsin suuren määrän karjarakennuksia käsittävässä tutkimuksessa todettiin, että n. 80% navetoista ilmanvaihtolaitteet joko puuttuivat kokonaan tai olivat epätarkoituksenmukaisia.

Paitsi navettojen ennenaikaiseen lahoamiseen vaikuttaa huono ilmanvaihto epäedullisesti karjatalouteen yleensä. Kostea navettailma tekee hoitotyön epämiellyttäväksi ja myös eläimille tällainen pilaantunut ilma on epäterveellistä. Puutteellisesta ilmanvaihdosta johtuen eläinsuojat usein ovat lämpimiä ja lämpötilan vaihtelut suuria. Ilmanvaihdon tulisi siis olla niin suunniteltu, että navettailma voidaan ilmanvaihtolaitteita säätämällä pysyttää mahdollisimman tasaisena.

* * *

— Maailman terveysjärjestö WHO on varoittanut leviävistä eläinsairauksista, jotka saattavat koitua vaarallisiksi ihmisillekin seurauksiltaan.

Järjestön heinäkuun katsauksessa mainittiin tällaisina sairauksina suu- ja sorkkatauti, sikakuume, lehmän tuberkuloosi, luomatauti ja jänisrutto. Nämä taudit vähentävät karjan ravintoarvoa ja pakottavat usein joukkoteurastuksiin. Muutamat niistä tarttuvat lisäksi ihmisiinkin.

LUONNONRIKAS UUDISMAA RAIVATAAN LÄNSI-SIPERIAAN

Moskova. — Neuvostoliiton uusin "uudismaa" on neljäntuhannen joen, lukemattomien järvien ja suunnattomien soiden alue Länsi-Siperiassa. Tämä "uudismaa" eroaa Kasakstanista kuitenkin siinä, että sinne ei suunnitella viljanviljelyä eikä karjanhoitoa, vaan neuvostomaa tulee saamaan sieltä öljyä, kaasua ja monia mineraaleja.

— Tiedemiehet tekevät melkein joka päivä tällä alueella uusia löytöjä, kirjoittaa Neuvostoliiton ammattijärjestön lehti Trud, joka sisältää laajan selostuksen tämän uuden alueen valloittamiseen liittyvistä ongelmista.

Aikanaan sanottiin, että Länsi-Siperia on erittäin köyhä kaikista luonnonrikkauksista. Nyt siellä on tehty satoja raudan ja mangaanin löytöjä, siellä on kiilleliuskeita, vuorikristallia ja monia muita maaperärikkauksia ja ennen kaikkea öljyä, jonka määrän arvioidaan ylittävän Bashkiriassa sijaitsevan "toisen Bakun" harvinaisen rikkaiden öljykenttien varastot. Länsi-Siperiassa ja Mangislakissa on löydetty yhteensä 130 tulevaisuuden öljykenttää.

Lyhyessä ajassa tämä alue aiotaan muuttaa suunnattoman suureksi öljyn ja kaasun sekä malmien tuottajaksi. Ensimmäiset työt ovat käynnissä, mutta kaikki on kuitenkin vasta alussa. Tälle uudelle uudismaalle kutsutaan työvoimaa Neuvostoliiton eri puolilta.

Uuden alueen valtaamiseen liittyy monia ongelmia. Eräs niistä on se, että Ob-jokeen on suunniteltu suurta sähkövoimalaitosta, joka olisi erittäin suuritehoinen. Sen rakentaminen merkitsee kuitenkin suuren meren muodostumista ja monien öljy- ja malmikenttien jäämistä veden alle. Suunnitelmia joudutaan tarkistamaan nähtävästi tältä osin. Liikennekin on eräänä vaikeutena. Parhaillaan alueelle suunnitellaan 700 kilometrin pituista rautatietä ja useita maanteitä. Niiden rakentaminen kohtaa kuitenkin jokien, järvien ja soiden pirstomassa maastossa erityisiä vaikeuksia.

Tämän uuden "uudismaan" raivaajilla on samat vaikeudet kuin aikanaan Kasakstanissakin. He joutuvat asumaan teltoissa ja parhaissa tapauksissa puisissa ja metallisissa parakeissa. On vielä eräs lisävaikeus: täällä on erittäin paljon hyönteisiä, sääskiä ja paarmoja, jotka vaikeuttavat työtä. Parhaillaan suunnitellaan kemiallisia toimenpiteitä, joilla voitaisiin helpottaa ihmisten toimeentuloa hyönteisten keskellä.

VOI OLLA TOTTA

— Vasta [illegible] hyödyttömin teko on se, että nainen valehtelee toiselle naiselle.

SAMA VAIKUTUS

Maalaistyttö kaupunkilaistytölle: "Kun lehmää käsittelee hellästi ja rakastavaisesti, niin se antaa paljon enemmän maitoa."

Kaupunkilaistyttö maalaistytölle: "Pyh ... kun maitomiehelle tekee saman, niin hänkin antaa paljon enemmän maitoa."

SUOMEN viikko- ja kuukausijulkaisuja saatavana kirjakaupastamme

"APU"
Numero 14—17—18—19—20—21 22—24—25—26—27—28
Irtonumeron hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Valitut palat"
Huhti-, touko-, kesä-, heinä- ja elokuun numerot
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
No. 78—88—89—90
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 35c — Postitse 35c

"SEURA"
No. 27—28—29
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Kotiliesi"
No. 13
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Viikonloppu"
No. [illegible] 14—15—16—17 [illegible] 22—23—24—25 [illegible] 27—28—29
Irtonumeron hinta 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Hopeapeili"
Saatavana No. 3
Irtonumeron hinta 60c
Postitse lähetettynä 65c

"Kotiposti"
No. 14
Irtonumeron hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Me naiset"
Saatavana No. 19—20—21—22 23—24—25—26—27—28—29
Irtonumeron hinta 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Suomen Kuvalehti"
No. 28—29
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita ylämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
100 Elm St. West, Sudbury Ontario
P.O. Box 69

UNIVERSAL ELECTRIC CO.
Puhelin 675-2724 SUOMALAINEN SÄHKÖLIIKE Sudbury
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
ERIKOISTUNUT SÄHKÖLÄMMITYKSIIN
Omistaja KYÖSTI JOKINEN

PALOSTA HUOLIMATTA
lautaa ja lankkuja alhaisin hinnoin
C.M.H.C:n hyväksymät laadut. Kaikkia muita alamme tarpeita kohtuullisin hinnoin. Poiketkaa katsomassa tai tilatkaa puhelimitse.
LAUTAA LANKKUJA $76 -- $115
TUHAT JALKAA
ERIKOISUUS — No. 2 ja 3 valkomänty "Bevel" ulkovuorauslautaa tuhat j. $120
AUKI TIIST.-ILTAISIN KLO 9
VÄHITTÄISMAKSUEHDOT 6 kk. aina 7 vuoteen saakka
VAPAA TUONTI VAPAAT KUSTANNUSARVIOT
RICHARD LAKE LUMBER
& BUILDERS SUPPLY LTD.
Ennen Lafreniere & Sons Limited)
PUH. 673-8487 ja 673-8024 6 MAILIA SUDBURYSTA
Pioneer Road, lähellä maantie 69, Richard Lakella
Postiosoite: Site 8, R.R. 3, Sudbury, Ontario

SURUN AIKANA
Henkilökuntamme jäsenet ovat parempia kuin vain työläisiä
Meidän henkilökuntamme koostuu tehokkaista, ymmärtäväisistä ihmisistä, joilla on naapureina yhdyskunnassanne rehellinen pyrkimys siihen, että tämä vaikea hetki tulisi Teille mahdollisimman helpoksi.
Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta
JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET SUDBURY

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. Kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014 kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
kukkakalenterinne
Poiketkaa hakemassa
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

WALLI & LAND
Laillistetut tilintarkastajat
SUDBURY
Donald A. Land, C.A.
1373 Gemmell St.
Puh. 674-9238
CHELMSFORD
Selmi Walli, C.A.
42 Main St. E.
Puh. 855-2300

Irvokkaan hauska
MARK TWAIN'in KIRJAUUTUUS
"MATKAKIRJEITÄ MAASTA"
NYT SAATAVANA
215 sivua Hinta sid. $3.70
Kaikki DeVoton kokoama aineisto on sellaista, mitä Twain ei eläessään julkaissut. Monissa kirjoitelmissaan hän näet häikäilemättä pilkkaa ihmisten tekopyhyyttä, hauskan irvokkaasti tosin, mutta myös viiltävästi maaliin osuen.
Teoksen toisena hallitsevana piirteenä on mielikuvituksen raisu leikki: ajatus samoaa pitkin ja poikin luomakuntaa muinaisaikojen jättiläisliskoista mikroskooppiseen atomiin, joka "huvikseen vaelteli vesipisaran mahtavien taivaanrantojen välillä".
"Matkakirjeitä maasta" sisältää suurimman osan Bernard DeVoton toimittamasta Twain-valikoimasta "Letters from the Earth", joka ilmestyi Amerikassa vasta v. 1962 kustantajan saatua kirjailijan tyttären suostumuksen.
Tilatkaa jo tänään osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

HALPOJA ROMAANEJA
kesäkauden luettavaksi!
Mika Waltari:
"NELJÄ PÄIVÄNLASKUA"
194 sivua Hinta nid. $1.00
Päiväkirjaromaani "Sinuhen" syntyvaiheista ja kirjailijan oman sydämen merkillisistä seikkailuista siitä hetkestä alkaen, kun tämä "hupsu ja häiritsevä kapine" löytyy liinavaatekaapista — ja katoaa heti uudelleen. Hurja, ällistyttävä, pureva ja viehättävä kertomus — vallaton tarina kirjailijasta ja hänen syrjähyppyjä tekevästä sydämestään.
Willa Cather:
"ANTONIA YSTÄVÄNI"
248 sivua Hinta nid. $1.00
Maineikas amerikkalainen uudisasukasromaani, joka vie lukijan kaukaiseen länteen, Nebraskan laajoille preerioille ja pienten, nopeasti kasvavien kaupunkien omalaatuiseen ilmapiiriin — kaiken värittävänä taustahahmona kauniin ja elinvoimaisen, rohkeasti eteenpäin kulkevan siirtolaistytön Antonian tarina.
Oscar Wilde:
"DORIAN GRAYN MUOTOKUVA"
244 sivua Hinta nid. $1.25
Mieleenpainuva kertomus nuorukaisesta, josta tuli pahan orja. Kankaalla olevat kasvot vanhenivat tunti tunnilta, viikko viikolta. Ne tunsivat Dorian Grayn salaisuuden ja kertoivat hänen tarinansa. Purppuranpunaisen liinan takana muotokuvan piirteet muuttuivat eläimellisiksi, pöhöttyneiksi ja turmeltuneiksi. Jokainen Dorian Grayn tekemä synti tahrasi ja turmeli hänen taulunsa kauneutta.
TILATKAA OSOITTEELLA
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.